ГЛАСИЛО
GAZETË

Март / Април 2025
Mars / Prill 2025

ЗЕЛС
ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

BNJVL
BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Почитувани,

На 16 март 2025 година, нашата земја се соочи со ужасната трагедија што се случи во Кочани. Пожарот што избувна во кабаре, одзема 61 невин млад живот. ЗЕЛС веднаш им изрази сочувство на семејствата и пријателите на загинатите, а на повредените им посака брзо закрепнување. Во овој број на Гласило на ЗЕЛС сакаме уште еднаш да изразиме длабока жалост и да потсетиме дека ЗЕЛС им дава силна поддршка на органите на прогонот да ги утврдат причините за трагедијата и да ги соопштат на најтранспарентен начин, за вакво нешто никогаш и никаде да не се повтори.

Во периодот март – април, ЗЕЛС реализираше повеќе активности за јакнење на капацитетите на општинската администрација во областа на образованието, животната средина, јавните набавки и социјалата, а одржа и средби со повеќе министри од Владата на РСМ. Управниот одбор на ЗЕЛС, во овој период, одржа две седници на кои главните точки од дневниот ред беа поврзани со трагичниот настан и преземањето превентивни мерки што се во надлежност на локалната власт. Беа извршени низа инспекциски надзори за проверка на документацијата и опремата за безбедност и заштита во јавните објекти, особено во училиштата и градинките, но исто така, беа преземени одредени мерки и насоки во однос на станбеното домување. Од извршените контроли беше утврдено дека најголеми предизвици и неправилности се забележани во угостителските објекти, кај поставувањето на урбаната опрема, за што беа преземени дополнителни чекори. Во таа насока, беа изречени опомени за во определен рок да се изврши усогласување со постојната регулатива, а претставниците од ЗЕЛС имаа и средба со министерот за транспорт, Александар Николоски, на која се бараше да се донесе правилник за поставување на урбана опрема со стандарди и нормативи што ќе бидат унифицирани на ниво на целата држава.

Претседателството на ЗЕЛС имаше средба и со првиот заменик-претседател на Владата на РСМ и министер за животна средина и просторно планирање Изет Меџити, на која се отвори поширока дискусија за унапредување на децентрализацијата во земјата, обезбедување на поголема финансиска стабилност на општините и за последниот повик на МЖСПП за аплицирање на општините за проекти за канализациска и водоводна инфраструктура. Делегацијата од ЗЕЛС имаше средба и со министерката за финансии Гордана Димитриеска-Кочоска, за итно изнаоѓање решенија за финансиските предизвици со кои се соочуваат јавните претпријатија, основани од општините, но и за други прашања поврзани со финансирањето на општините. Посебно беше упатено барање за итно разрешување на предизвиците со финансирањето, опремувањето и екипираноста на територијалните противпожарни единици, но и за недостатокот на финансиски средства во образованието и градинките. Во овој период, претседателот на ЗЕЛС, Орце Ѓорѓиевски, имаше средба и со министерот без ресор во Владата на РСМ, Шабан Салиу, задолжен за интеграција и имплементација на Стратегијата за инклузија на Ромите 2022 – 2030, на која се дискутираше за унапредувањето на интеграцијата на ромската популација. За овие и за други настани подетално ќе можете да прочитате во овој број на Гласилото на ЗЕЛС.

Со почит,

Душица Перишиќ,
извршен директор на ЗЕЛС

Të nderuar,

Më 16 mars 2025, vendi ynë u përball me tragjedinë e tmerrshme që ndodhi në Koçan. Zjarri që shpërtheu në një kabare mori jetën e 61 të rinjve të pafajshëm. BNJVL menjëherë shprehu ngushëllime familjeve dhe miqve të të ndjerit dhe u uroi shërim të shpejtë të lënduarve. Në këtë numër të Gazetës së BNJVL-së, dëshirojmë të shprehim edhe një herë ngushëllimet tona të thella dhe t'ju kujtojmë se BNJVL jep mbështetje të fortë për organet e zbatimit të ligjit për të konstatuar shkaqet e tragjedisë dhe për t'i publikuar ato në mënyrën më transparente, me qëllim që diçka e këtillë të mos ndodhë më kurrë dhe askund.

Në periudhën mars-prill, BNJVL zbatoi më shumë aktivitete për forcimin e kapaciteteve të administratës komunale në fushat e arsimit, mjedisit jetësor, prokurimeve publike dhe mirëqenies sociale, dhe gjithashtu mbajti takime me disa ministra të Qeverisë së RMV-së. Bordi drejtues i BNJVL-së mbajti dy seanca gjatë kësaj periudhe, në të cilat pikat kryesore të rendit të ditës kishin të bënin me ngjarjen tragjike dhe ndërmarrjen e masave parandaluese që janë në kompetencë të pushtetit lokal. U kryen një sërë mbikëqyrjesh inspektuese për të kontrolluar dokumentacionin dhe pajisjet për sigurinë dhe mbrojtjen në objektet publike, veçanërisht në shkollat dhe kopshtet e fëmijëve, por gjithashtu u morën edhe masa dhe udhëzime të caktuara në fushën e banimit banesor. Nga kontrollet e kryera u konstatua se sfidat dhe parregullsitë më të mëdha janë vërejtur në objektet hoteliere, instalimin e pajisjeve urbane, për të cilat u ndërmorën hapa shtesë. Në këtë drejtim, u dhanë paralajmërime që të bëhen harmonizime me rregulloret ekzistuese për një periudhe të caktuar kohore, ndërsa përfaqësuesit e BNJVL-së patën takim edhe me Ministrin e Transportit, Aleksandar Nikolloski, në të cilin u kërkua të miratohet një rregullore për instalimin e pajisjeve urbane me standarde dhe norma që do të unifikohen në nivel të të gjithë vendit.

Kryesia e BNJVL-së pati takim edhe me Zëvendës-kryeministrin e parë të Qeverisë së RMV-së dhe Ministër të Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor, Izet Mexhiti, në të cilin u hap një diskutim më i gjerë për avancimin e decentralizimit në vend, sigurimin e një stabiliteti më të madh financiar të komunave dhe thirrjen e fundit të MMJPH-së për komunat për të aplikuar për projekte të infrastrukturës së kanalizimit dhe ujësjellësit. Delegacioni i BNJVL-së pati takim edhe me Ministren e Financave, Gordana Dimitrieska-Koçoska, për të gjetur urgjentisht zgjidhje për sfidat financiare me të cilat ballafaqohen ndërmarrjet publike të themeluara nga komunat, por edhe për çështje të tjera që lidhen me financimin e komunave. U bë një kërkesë e veçantë për një zgjidhje urgjente të sfidave me financimin, pajisjen dhe personelin e njësive territoriale të zjarrfikësve, si dhe mungesën e mjeteve financiare në arsimin dhe kopshtet e fëmijëve. Gjatë kësaj periudhe, Kryetari i BNJVL-së, Orce Gjorgjievski, pati takim edhe me Ministrin pa resor në Qeverinë e RMV-së, Shaban Saliu, përgjegjës për integrimin dhe zbatimin e Strategjisë për Përfshirjen e Romëve 2022-2030, në të cilin u diskutua për avancimin e integrimit të popullsisë rome. Për këto dhe ngjarje të tjera mund të lexoni më hollësisht në këtë numër të Gazetës së BNJVL-së.

Me respekt,

Dushica Perishiq ,
Drejtoreshë ekzekutive e BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛН АТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,
1000 Скопје, Република Северна Македонија

Извршен директор на ЗЕЛС:
Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС:
Ардита Дема Мехмети
Подготвила: Весна Арсовска-Динковска
Превод: Славе Чорбев
Лекторирал: Валентина Великова
Дизајн и подготовка: Никола Тодоровски, Карина Доневска

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

tel. +389 (0) 2 30 99 033
rr. Kopenhagenska nr. 5, F.P. 32,
1000 Shkup, Republika e Maqedonisë së Veriut

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:
Dushica Perishiq
Zëvendës drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:
Ardita Dema Mehmeti
Përgatiti: Vesna Arsovska-Dinkovska
Përkthim: Sllave Çorbev
Lektoron: Valentina Velikova
Dizajnim dhe përgatitje: Nikola Todorovski, Karina Donevska

СОЧУВСТВО ОД ЗЕЛС ЗА СЕМЕЈСТВАТА И БЛИСКИТЕ НА ЖРТВИТЕ ОД ТРАГЕДИЈАТА ВО КОЧАНИ

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија со длабока тага изразува жалење за страотниот пожар во Кочани кој однесе премногу млади животи, синови и ќерки на оваа земја. На семејствата на жртвите и на нивните блиски им изразуваме длабоко сочувство за огромната загуба, а на повредените што поскоро да закрепнат.

Изгубивме младина која само што започна да ја гради својата и иднината на нашата земја. Млади луѓе на кои им се воодушевувавме на нивниот ентузијазам и сила. Тие беа нашата гордост и нашата верба дека нè чека светла иднина. Загубата е ненадоместлива, а тагата многу длабока. Затоа ЗЕЛС им дава силна поддршка на органите на прогонот да ги утврдат причините за трагедијата и да ги соопштат на најтранспарентен начин, за вакво нешто никогаш и никаде да не се повтори.

Почивајте во мир, наши млади ангели!

NGUSHËLLIME NGA BNJVL PËR FAMILJET DHE TË AFËRMIT E VIKTIMAVE TË TRAGJEDISË NË KOÇAN

Bashkësia e njësive të vetëqeverisjes lokale e Republikës së Maqedonisë së Veriut me pikëllim të thellë shpreh keqardhje për zjarrin e tmerrshëm në Koçan, i cili mori shumë jetë të reja, djem dhe vajza të këtij vendi. Ua shprehim ngushëllimet tona më të thella familjeve të viktimave dhe të afërmve të tyre për humbjen e tyre të madhe, ndërsa të lënduarve u urojmë shërim të shpejtë.

Humbëm të rinjtë që sapo kishin filluar të ndërtonin të ardhmen e tyre dhe të vendit tonë. Njerëz të rinj, entuziazmin dhe forcën e të cilëve e admironim. Ata ishin krenaria dhe besimi ynë se na pret një e ardhme e ndritshme. Humbja është e pariparueshme, ndërsa pikëllimi është shumë i thellë. Prandaj, BNJVL-ja fuqimisht i përkrah organet e rendit që t'i identifikojnë shkaqet e tragjedisë dhe t'i publikojnë të njëjtat në mënyrë sa më transparente që diçka e këtillë të mos përsëritet më askund.

Prehuni në paqe engjëjt tanë të rinj!

„РЕГИОНАЛНАТА СОРАБОТКА Е ПОТРЕБА, А НЕ ОПЦИЈА“ – ГЛАВЕН ЗАКЛУЧОК ОД КОНФЕРЕНЦИЈАТА ВО ТИРАНА

„Синергија меѓу локалните самоуправи за регионална соработка и интеграција во ЕУ“ беше насловот на конференцијата што се одржа од 5 до 7 март 2025 во Тирана, (Албанија) на која, како претставници од ЗЕЛС, присуствуваа градоначалникот на Општина Тетово, Билал Касами и градоначалникот на Општина Прилеп, Борче Јовчески. Во присуство на бројни градоначалници од земјите од Западен Балкан, министри, претставници од граѓанскиот сектор, од регионални и меѓународни организации и фондови беа презентирани добри примери од локалната самоуправа и се водеа дискусии на повеќе теми: реформа на локалната самоуправа во процесот на интеграција во Европската Унија; регионална соработка и одржлив локален развој; локално управување и економски развој; поттикнување на регионална соработка и добро владеење преку граѓанско учество и иновативни стратегии за финансирање на одржлив раст во градовите од Западен Балкан.

Презентирани добри примери на општините Тетово и Прилеп

Градоначалникот на Општина Тетово, Билал Касами, говореше за важноста на европските и на меѓународните фондови за општините во насока на развивање на инфраструктурата, локалниот економски развој, подигање на свеста за поголемо учество на граѓаните во градењето и донесувањето локални политики и одлуки. Тој ги претстави потенцијалите на Општина Тетово, која високо котира меѓу општините во нашата земја во поглед на активностите во економијата, образованието, културата и друго. За мотивирањето на граѓаните и невладините организации да бидат проактивни во процесите на носење одлуки во заедницата, што е голем предизвик за секоја локална самоуправа, говореше градоначалникот на Општина Прилеп, Борче Јовчески. Тој посочи дека секоја општина треба да утврди сопствена стратегија, но дека во неговата општина најмногу се практикува директна комуникација со граѓаните; формирање на дигитални платформи за партиципативно буџетирање и се организираат редовни консултации при изготвувањето

“BASHKËPUNIMI RAJONAL ËSHTË NEVOJË, E JO OPSION” – KONKLUZION KRYESOR NGA KONFERENCA NË TIRANË

“Sinergjia ndërmjet vetëqeverisjeve lokale për bashkëpunim rajonal dhe integrim në BE” ishte titulli i konferencës që u mbajt nga 5 deri më 7 mars 2025 në Tiranë (Shqipëri) në të cilën, si përfaqësues të BNJVL-së, morën pjesë Kryetari i Komunës së Tetovës, Bilall Kasami dhe Kryetari i Komunës së Prilepit, Borçe Jovçeski. Në prani të kryetarëve të shumtë të komunave nga vendet e Ballkanit Perëndimor, ministrave, përfaqësuesve të shoqërisë civile, organizatave dhe fondeve rajonale dhe ndërkombëtare, u prezantuan shembuj të mirë të vetëqeverisjes lokale dhe u zhvilluan diskutime për më shumë tema: reforma e vetëqeverisjes lokale në procesin e integrimit në Bashkimin Evropian, bashkëpunimi rajonal dhe zhvillimi i qëndrueshëm lokal, qeverisja lokale dhe zhvillimi ekonomik, nxitja e bashkëpunimit rajonal dhe qeverisjes së mirë përmes pjesëmarrjes së qytetarëve dhe strategjive inovative për financimin e rritjes së qëndrueshme në qytetet e Ballkanit Perëndimor.

Prezantohen shembuj të mirë të komunave të Tetovës dhe Prilepit

Kryetari i Komunës së Tetovës, Bilall Kasami, foli për rëndësinë e fondeve evropiane dhe ndërkombëtare për komunat në drejtim të zhvillimit të infrastrukturës, zhvillimit ekonomik lokal, ngritjes së vetëdijes për një pjesëmarrje më të madhe të qytetarëve në ndërtimin dhe marrjen e politikave dhe vendimeve lokale. Ai prezantoi potencialet e Komunës së Tetovës, e cila renditet lart midis komunave në vendin tonë për sa i përket aktiviteteve në ekonomi, arsim, kulturë etj. Për motivimin e qytetarëve dhe organizatave joqeveritare për të qenë proaktivë në proceset e vendimmarrjes në komunitet, gjë që është një sfidë e madhe për çdo vetëqeverisje lokale foli Kryetari i Komunës së Prilepit, Borce Jovçeski. Ai theksoi se secila komunë duhet të përcaktojë strategjinë e vet, por se në komunën e tij komunikimi i drejtpërdrejtë me qytetarët praktikohet më së shumti; formimi i platformave digjitale për buxhetimin pjesëmarrës dhe organizohen konsultime të rregullta gjatë përgatitjes së dokumenteve strategjike. Sipas Jovçeskit, komunat duhet të forcojnë bashkëpunimin rajonal si

стратегиски документи. Според Јовчески, општините треба да ја зајакнат регионалната соработка како важен дел од процесот на евроинтеграција, особено преку заеднички активности на прекуграничните проекти, размена на добри примери и креирање на заеднички политики со цел да се постигне подобра усогласеност со стандардите на ЕУ. Како добра практика за обезбедување на посилно партнерство на општината со граѓанските организации, тој ја нагласи важноста од формирање на заеднички координативни тела со граѓанските организации, спроведување на обуки, градење на административни капацитети и создавање на фондови за поддршка на проекти. Јовчевски предложи создавање на платформа за редовна комуникација меѓу локалната самоуправа, граѓанските организации и стопанството. На крајот од излагањето тој посочи дека заедниците на локалната самоуправа во земјите од Западен Балкан се многу важен инструмент на општините бидејќи преку нив се обезбедува предизвиците на локалната власт да се издигнат на повисоко ниво и преку партнерски дијалог со централната власт да се иницираат мерки за нивно решавање.

Локалните самоуправи играат клучна улога во усогласувањето на реформите со стандардите на ЕУ

„Треба заедно да седнат централната и локална власт и да ги решаваат предизвиците. Очекувањата на граѓаните се зголемуваат и доколку не се реализираат, тие се таложат и го зголемуваат притисокот врз локалните власти. Фискалната кондиција е многу ограничена, што може да се реши само со повеќестепено владеење", нагласи Келменд Зајази, извршен директор на НАЛАС.

Шефот за соработка на Делегацијата на ЕУ во Тирана, Хуберт Пер, на конференцијата ја нагласи потребата од регионалната соработка, за која рече дека не е опција, туку потреба, што впрочем беше и главниот заклучок од овој настан. Локалните самоуправи играат клучна улога во усогласувањето на реформите со стандардите на ЕУ преку засилена децентрализација и иновативно управување.

„Не треба да измислуваме, туку треба да градиме синергија од тоа што ни е на располагање за да го направиме најдоброто. Европската Унија има многу инструменти на располагање што имаат регионална димензија: ИПА прекугранична соработка, Паметни градови, ИНТЕРЕГ итн., преку кои се прави поврзувања во регионот", нагласи Хуберт Пер.

një pjesë e rëndësishme e procesit të integrimit evropian, veçanërisht përmes aktiviteteve të përbashkëta në projekte ndërkufitare, shkëmbimit të shembujve të mirë dhe krijimit të politikave të përbashkëta me qëllim arritjen e një përputhshmërie më të mirë me standardet e BE-së. Si një praktikë e mirë për të siguruar një partneritet më të fortë të komunës me organizatat e shoqërisë civile, ai theksoi rëndësinë e krijimit të trupave të përbashkët koordinues me organizatat e shoqërisë civile, zbatimit të trajnimeve, ndërtimit të kapaciteteve administrative dhe krijimit të fondeve për të mbështetur projektet. Jovçevski propozoi krijimin e një platforme për komunikim të rregullt midis vetëqeverisjes lokale, organizatave të shoqërisë civile dhe bizneseve. Në fund të prezantimit të tij, ai theksoi se bashkësitë e vetëqeverisjes lokale në vendet e Ballkanit Perëndimor janë një instrument shumë i rëndësishëm i komunave, sepse përmes tyre sigurohet që sfidat e pushtetit lokal të ngrihen në një nivel më të lartë dhe që masat për zgjidhjen e tyre të iniciohen përmes një dialogu partneriteti me pushtetin qendror.

Vetëqeverisjet lokale luajnë rol kryesor në harmonizimin e reformave me standardet e BE-së

“Pushteti qendror dhe ai lokal duhet të ulen së bashku dhe t'i zgjidhin sfidat. Pritjet e qytetarëve janë në rritje dhe nëse nuk realizohen, ato grumbullohen dhe rrisin presionin mbi autoritetet lokale. Kondicioni fiskal është shumë i kufizuar, gjë që mund të zgjidhet vetëm me qeverisje shumënivelëshe”, theksoi Kelmend Zajazi, drejtor ekzekutiv i NALAS- it.

Shefi i Bashkëpunimit të Delegacionit të BE-së në Tiranë, Hubert Per, theksoi në konferencë nevojën për bashkëpunim rajonal, për të cilin ai tha se nuk është opsion, por nevojë, gjë që në fakt ishte edhe përfundimi kryesor i kësaj ngjarjeje. Vetëqeverisjet lokale luajnë një rol kyç në harmonizimin e reformave me standardet e BE-së përmes decentralizimit të përforcuar dhe qeverisjes inovative.

“Nuk duhet të shpikim, por të ndërtojmë sinergji nga ajo që kemi në dispozicion për të bërë më të mirën. Bashkimi Evropian ka në dispozicion shumë instrumente që kanë një dimension rajonal: bashkëpunimi ndërkufitar IPA, Qytetet e mençura, INTEREG-u, etj., përmes të cilave krijohen lidhje në rajon”, theksoi Hubert Per.

Конференцијата дел од повеќегодишните тематски настани на Фондот за Западен Балкан (WBF)

Конференцијата „Синергија меѓу локалните самоуправи за регионална соработка и интеграција во ЕУ" е дел од повеќегодишните тематски настани на Фондот за Западен Балкан (WBF). Фондот за Западен Балкан е меѓународна организација формирана од владите на Албанија, Босна и Херцеговина, Косово, Македонија, Црна Гора и Србија. Мисијата е да ја поттикне регионалната соработка и интеграцијата во ЕУ преку ангажирање на локални лидери кои се справуваат со предизвиците како што се демографските промени и општествената кохезија.

Конференцијата СИНЕРГИЈА 2025 е организирана од Фондот за Западен Балкан (WBF) во партнерство со Министерството за надворешни работи на Јапонија, Меѓународниот вишеградски фонд, НАЛАС и РеСПА. Ова е дел од иницијативата Јапонија-Западен Балкан, покрената од починатиот премиер Шинзо Абе во 2018 година и се надоврзува на претходните активности фокусирани на толеранција, женско лидерство и дезинформации.

Konferenca pjesë e ngjarjeve shumëvjeçare tematike të Fondit të Ballkanit Perëndimor (WBF)

Konferenca "Sinergjia ndërmjet vetëqeverisjeve lokale për bashkëpunim rajonal dhe integrim në BE" është pjesë e ngjarjeve shumëvjeçare tematike të Fondit të Ballkanit Perëndimor (WBF). Fondi i Ballkanit Perëndimor është një organizatë ndërkombëtare e formuar nga qeveritë e Shqipërisë, Bosnjë dhe Hercegovinës, Kosovës, Maqedonisë, Malit të Zi dhe Serbisë. Misioni është të nxisë bashkëpunimin rajonal dhe integrimin në BE duke angazhuar liderë lokalë të cilët ballafaqohen me sfidat siç janë ndryshimet demografike dhe kohezioni shoqëror.

Konferenca SINERGJIA 2025 organizohet nga Fondi i Ballkanit Perëndimor (WBF) në partneritet me Ministrinë e Punëve të Jashtme të Japonisë, Fondin Ndërkombëtar të Vishegradit, NALAS dhe ReSPA. Kjo nismë është pjesë e Iniciativës Japoni-Ballkani Perëndimor, e nisur nga Kryeministri i ndjerë Shinzo Abe në vitin 2018 dhe bazohet në aktivitetet e mëparshme të fokusuara në tolerancën, udhëheqjen e grave dhe dezinformatave.

СО РАЗМЕНА НА ИСКУСТВА ДО ПОДОБРЕНА ЕФИКАСНОСТ, ПРЕДИЗВИК ЗА ПРОСВЕТНИТЕ ОПШТИНСКИ ИНСПЕКТОРИ

Просветните инспектори од општините одржаа работилница во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, на 19 март 2025 година, на која дискутираа за актуелните предизвици со кои се соочуваат во спроведувањето на постапките во инспекцискиот надзор. Со едноминутно молчење, на почетокот на средбата, тие им оддадоа почит на жртвите од трагичниот настан предизвикан од пожарот што избувна во дискотеката во Кочани.

Општинските просветни инспектори нагласија дека овој вид споделување на искуства и предизвици со кои се соочуваат при имплементирањето на законските прописи е од големо значење за ефикасно спроведување на инспекциските надзори во образовните установи. Во таа насока тие се договорија во иднина секој инспектор доброволно да се пријави и да елаборира искуства од инспектори. Исто така, се договорија да изработат план со

ME SHKËMBIM TË PËRVOJAVE DERI TE EFIKASITETI MË I MIRË, SFIDË PËR INSPEKTORËT KOMUNALË TË ARSIMIT

Inspektorët e arsimit nga komunat mbajtën një punëtori në hapësirat e Qendrës së Trajnimeve të ZELS-it më 19 mars 2025, në të cilën diskutuan për sfidat aktuale me të cilat ballafaqohen në zbatimin e procedurave të mbikëqyrjes inspektuese. Me një minutë heshtje në fillim të takimit, ata u bënë homazhe viktimave të ngjarjes tragjike të shkaktuar nga zjarri që shpërtheu në diskotekën në Koçan.

Inspektorët komunalë të arsimit theksuan se ky lloj shkëmbimi i përvojave dhe sfidave me të cilat ballafaqohen në zbatimin e rregullave ligjore është me rëndësi të madhe për zbatimin efikas të mbikëqyrjeve inspektuese në institucionet arsimore. Në këtë drejtim, ata ranë dakord që në të ardhmen, çdo inspektor të paraqitet në mënyrë vullnetare dhe të japë hollësi për përvojat nga një mbikëqyrje e caktuar për të cilën

одреден надзор, за кој смета дека најдобро го совладал, со цел стекнатите знаења да ги пренесе на останатите повеќе теми за работилници што ќе ги реализираат во ЗЕЛС во текот на една година, а што ќе кореспондира со законските обврски што треба да ги преземаат образовните установи. Целта е да им се помогне на училиштата, односно тие навремено да бидат информирани за правилно реализирање на нивните законски обврски, но, исто така, да се обезбеди и одредена унифицираност во постапувањето во општините.

На овој состанок, просветната инспекторка од Општина Велес, Македонка Власова, презентираше три студии на случај и тоа за проверките на валидноста на изборот на органите на управување на училиштето, потоа за соодветното архивирање на одредени документи и последната студија се однесуваше на начинот и постапките за спроведување на училишните екскурзии. На работилницата се говореше и за одредени активности поврзани со запазување на хигиената во училиштата и систематските прегледи на вработените и слично, а стана збор и за претстојните матурски вечери.

За следна тема беше посочена постапката за претстојните уписи на ученици во прво одделение, опфатот на ученици по реонизација во општината, а стана збор и за потребата на средби со претставници од Министерството за образование и наука за дообјаснување на пропусти за одредени законски одредби, со цел нивна соодветна имплементација. Присутните посочија дека е потребно бројот на општински просветни инспектори континуирано да се зголемува, при што беше посочена и можноста за склучување на меѓу-општинска соработка, но, исто така, беа изнесени и неофицијални сознанија за иницирање на регионализација на инспекцискиот надзор. На крајот од средбата инспекторите ѝ се заблагодарија на ЗЕЛС за поддршката и за укажаната можност за продолжување на овие активности и во следниот период.

mendon se e ka kryer më së miri, me qëllim që njohuritë e fituara t'ua transferojë inspektorëve të tjerë. Ata gjithashtu ranë dakord të hartojnë një plan me disa tema për punëtori që do t'i zbatojnë në BNJVL gjatë një viti, të cilat do të korrespondojnë me obligimet ligjore që duhet të ndërmarrin institucionet arsimore. Qëllimi është të ndihmohen shkollat, gjegjësisht të informohen ato në kohën e duhur për zbatimin e drejtë të obligimeve të tyre ligjore, por edhe të sigurohet një uniformitet i caktuar në veprimet e ndërmarra nga komunat.

Në këtë takim, inspektorja e arsimit nga Komuna e Velesit, Dr. Makedonka Vllarova, prezantoi tre studime rastesh për kontrollimet e vlefshmërisë së zgjedhjes së organeve drejtuese të shkollës, pastaj për arkivimin përkatës të dokumenteve të caktuara dhe studimin e fundit që lidhet me mënyrën dhe procedurat për kryerjen e ekskursioneve shkollore. Në punëtori u diskutuan gjithashtu aktivitete të caktuara që lidhen me ruajtjen e higjienës në shkolla dhe ekzaminimet sistematike të punonjësve dhe të ngjashme, ndërsa u bë fjalë edhe për mbrëmjet e ardhshme të maturës.

Për temën e radhës ishte theksuar procedura për regjistrimin e ardhshëm të nxënësve në klasën e parë, përfshirja e nxënësve pas rajonalizimit në komunë dhe nevoja për takime me përfaqësues nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës për të sqaruar lëshimet për dispozita të caktuara ligjore, me qëllim të zbatimit të tyre përkatës. Të pranishmit theksuan se numri i inspektorëve komunalë të arsimit duhet të rritet vazhdimisht, si dhe u theksua mundësia e vendosjes së bashkëpunimit ndërkomunal, por u prezantuan edhe informacione jozyrtare për inicimin e rajonalizimit të mbikëqyrjes inspektuese. Në fund të takimit, inspektorët falënderuan BNJVL-në për mbështetjen dhe për mundësinë e ofruar për të vazhduar këto aktivitete në periudhën e ardhshme.

РЕАЛИЗИРАНА ОБУКА ЗА ОПШТИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЈА ЗА ИМПЛЕМЕНТИРАЊЕ НА ЗАКОНСКИТЕ ИЗМЕНИ ВО ЈАВНИТЕ НАБАВКИ

Бирото за јавни набавки, на барање и во соработка со ЗЕЛС, на 21 март 2025 година спроведе онлајн обука за претставниците од општинската администрација од одделенијата за јавни набавки, со цел да се добијат насоки за примена на новите измени и дополнувања на Законот за јавните набавки, усвоени од Собранието на РСМ на 16 јануари 2025 година и објавени, како важечки прописи, во „Службен весник на РСМ“ бр. 14/2025. Измените и дополнувањата на Законот за јавни набавки се однесуваат на подобрување на законските одредби и нивно усогласување со утврдените недостатоци при неговото спроведување во изминатите шест години. Беше посочено дека дел од измените се направени во согласност со

U REALIZUA TRAJNIMI PËR ADMINISTRATËN KOMUNALE PËR ZBATIMIN E NDRYSHIMEVE LIGJORE NË PROKURIMET PUBLIKE

Byroja e Prokurimit Publik, me kërkesë dhe në bashkëpunim me BNJVL-në, më 21 mars 2025, zbatoi trajnim online për përfaqësuesit e administratës komunale nga departamentet e prokurimeve publike me qëllim të marrjes së udhëzimeve për zbatimin e ndryshimeve dhe plotësimeve të reja në Ligjin e prokurimeve publike, të miratuara nga Kuvendi i RMV-së më 16 janar 2025 dhe të publikuara si rregulla të vlefshme në "Gazetën zyrtare të RMV-së" nr. 14/2025. Ndryshimet dhe plotësimet e Ligjit të prokurimeve publike kanë të bëjnë me përmirësimin e dispozitave ligjore dhe harmonizimin e tyre me mangësitë e evidentuara gjatë zbatimit të tij në gjashtë vitet e kaluara. U theksua se një pjesë

постигнувањето на реформските цели, што произлегуваат од Планот за раст на земјите од Западен Балкан, утврден од Европската Унија. Овие реформски цели во делот на јавни набавки ќе се спроведуваат етапно, во следните три години. Прво треба да се намали процентот на користењена електронските аукции најмногу до 40 % од вкупните јавни набавки, потоа, да се поттикне користење на електронски пазар за набавка од мала вредност и најсложените реформи се планираат за последната година, кога треба да се зголеми процентот на постапки каде што критериумот за избор на најповолна понуда ќе се утврдува како најдобар однос помеѓу цената и квалитетот.

Нови надлежности на БЈН, новини во поништување на постапката, во правната заштита, воведување на административна проверка...

Во фокусот на оваа обука беа темите што се однесуваа на измените поврзани со определени нови надлежности на Бирото за јавни набавки; новите основи за поништување на постапката; новините во правната заштита и значењето на новата административна проверка која се воведува како замена на досегашната управна контрола на постапките за јавни набавки. Од особена важност за присутните беше и презентирањето на новите функционалности на Електронскиот систем на јавни набавки (ЕСЈН), чија примена ќе започне од 1 април 2025 година. Од овој датум ќе се применува и административната проверка (АП) на постапките за јавни набавки. Предмет на административна проверка задолжително ќе бидат јавните набавки чија проценета вредност е над 500 000 евра во денарска противвредност, кај набавките на стоки и услуги и над 2 000 000 евра во денарска противвредност кај набавките на работи. Бирото за јавни набавки може да врши административна проверка и на која било јавна набавка врз основа на следење на воспоставените индикатори на ризици во јавните набавки и по случаен избор. При извршена административна проверка, БЈН дава препораки кои ќе бидат советодавни, односно на договорниот орган останува да одлучи дали ќе ги прифати препораките или не. Предмет на административна постапка ќе биде огласот за јавна набавка и тендерската документација, и нивната проверка ќе се спроведува пред тие да бидат објавени. Беше посочено дека во согласност со законските измени, во тек е и спроведувањето на промените во составот на Државната комисија за жалби по јавни набавки. Таа се проширува со два члена и станува седумчлена комисија, а проширени се и основите за разрешување на членовите од страна на Собранието на РСМ.

На обуката се говореше како треба да се постапува во поедноставената отворена постапка, кога понудата на економскиот оператор е оценета за најповолна, а не биле доставени документите за утврдување на способност во определениот рок од страна на комисијата за јавни

e ndryshimeve janë bërë në përputhje me arritjen e objektivave reformuese, të cilat dalin nga Plani i rritjes i vendeve të Ballkanit Perëndimor, të përcaktuar nga Bashkimi Evropian. Këto objektiva reformuese që kanë të bëjnë me prokurimet publike do të zbatohen në faza, në tre vitet e ardhshme. Së pari duhet të ulet përqindja e përdorimit të ankandeve elektronike më së shumti deri në 40% të prokurimeve publike totale, pastaj, të nxitet përdorimi i tregut elektronik të prokurimeve me vlerë të ulët dhe reformat më komplekse planifikohen për vitin e fundit, kur duhet të rritet përqindja e procedurave ku kriteri për zgjedhjen e ofertës më të favorshme do të përcaktohet si raporti më i mirë ndërmjet çmimit dhe cilësisë.

Kompetenca të reja të BPP-së, risi në anulimin e procedurës, në mbrojtjen juridike, aplikimin e kontrollit administrativ...

Në fokusin e këtij trajnimi ishin temat që kishin të bënin me ndryshimet e lidhura me kompetenca të caktuara të reja të Byrosë së Prokurimit Publik, bazat e reja për anulimin e procedurës, risitë në mbrojtjen juridike dhe rëndësinë e kontrollit të ri administrativ që po aplikohet si zëvendësim i kontrollit të deritanishëm administrativ të procedurave të prokurimit publik. Me rëndësi të veçantë për të pranishmit ishte edhe prezantimi i funksionaliteteve të reja të Sistemit elektronik të prokurimit publik (SEPP), zbatimi i të cilit do të nisë më 1 prill 2025. Nga kjo datë do të zbatohet edhe kontrolli administrativ (KA) i procedurave të prokurimit publik. Objekt i kontrollit administrativ domosdoshmërish do të jenë prokurimet publike, vlera e vlerësuar e të cilave është mbi 500.000 Euro në kundërvlerë të denarit për prokurimet e mallrave dhe shërbimeve dhe mbi 2.000.000 Euro në kundërvlerë të denarit për prokurimet e punëve. Byroja e Prokurimit Publik mund të kryejë kontroll administrativ për cilindo prokurim publik në bazë të monitorimit të treguesve të vendosur të rrezikut në prokurimet publike dhe me zgjidhje të rastësishme. Gjatë kontrollit të kryer administrativ, Byroja e Prokurimit Publik jep rekomandime që do të jenë këshillëdhënëse, gjegjësisht organit kontraktues i mbetet obligimi të vendosë nëse do t'i pranojë ato apo jo. Objekt i procedurës administrative do të jetë shpallja e prokurimit publik dhe dokumentacioni tenderues dhe kontrolli i tyre do të zbatohet para se të publikohen ato. U theksua se në përputhje me ndryshimet ligjore, është duke u bërë zbatimi i ndryshimeve në përbërjen e Komisionit Shtetëror për Ankesat e Prokurimit Publik. Ai po zgjerohet me dy anëtarë dhe bëhet komision shtatë anëtarësh, ndërsa zgjerohen edhe bazat për shkarkimin e anëtarëve nga ana e Kuvendit të RMV-së.

Në trajnim u diskutua se si duhet të veprohet në procedurën e hapur të thjeshtësuar, kur oferta e operatorit ekonomik vlerësohet si më e favorshme, ndërsa dokumentet për konstatimin e aftësisë nuk janë dorëzuar brenda afatit të caktuar nga komisioni i prokurimit publik. U fol edhe për

набавки. Се говореше и за проверка на документацијата и при евалуација на понудите, односно што и како треба да направи комисијата; кои се новите основи за поништување на постапка и кои се новините во правната заштита.

Презентирана надградена верзија на ЕСЈН со нови функционалности и напредни алатки

Од 1 април 2025 година ќе се применува надградената верзија на Електронскиот систем за јавни набавки (ЕСЈН) со цел олеснување на работењето како за договорните органи, така и за економските оператори. Претставниците од Бирото за јавно набавки на обуката ги изнесоа клучните надградби на системот: автоматска тендерска документација и образец на финансиска понуда во апликацијата. Според претставниците од Бирото за јавни набавки, ќе се подобри прегледноста при измената на огласот и тендерската документација, а ќе има можност и за зачувување на примерокот, користење на предефинирани примероци и нивно автоматско вчитување. Цените за сите ставки од финансиската понуда ќе се внесуваат директно во модулот „поднеси понуда", односно нема да се прикачуваат документи за финансиска понуда, а останатите документи ќе се прикачуваат исклучиво во pdf формат. Нема да има потреба документите да се потпишуваат пред прикачување, бидејќи системот автоматски ќе аплицира дигитален потпис на ниво на апликација. Надградбата на системот треба да обезбеди да се намалат грешките и отфрлање на неуредни понуди; да се обезбеди подобра споредливост на просечните цени и анализа на пазарот; да се намалат можностите за манипулации преку автоматизација и централизирана размена на податоци и треба значително да се подобри транспарентноста на финансиските понуди; да се намали или целосно да се исклучи можноста за аритметичка грешка и да се зголеми можноста за мониторинг и анализа на податоците од страна на БЈН.

Претставниците од општинската администрација поставија бројни прашања кои се очекува да им бидат одговорени на следната обука, што ќе биде организирана од ЗЕЛС и од Бирото за јавни набавки на почетокот на следниот месец.

kontrollimin e dokumentacionit gjatë vlerësimit të ofertave, gjegjësisht çfarë dhe si duhet të bëjë komisioni, cilat janë bazat e reja për anulimin e procedurës dhe cilat janë risitë në mbrojtjen juridike.

U prezantua versioni i përmirësuar i SEPP-it me funksionalitete të reja dhe mjete të avancuara

Nga 1 prilli 2025 do të zbatohet versioni i përmirësuar i Sistemit Elektronik të Prokurimit Publik (SEPP) me qëllim të lehtësohet puna si për organet kontraktuese ashtu edhe për operatorët ekonomikë. Përfaqësuesit e Byrosë së Prokurimit Publik prezantuan në trajnim përmirësimet kryesore të sistemit: dokumentacionin automatik tenderues dhe formularin e ofertës financiare në aplikacion. Sipas përfaqësuesve të Byrosë së Prokurimit Publik do të përmirësohet qartësia gjatë ndryshimit të shpalljes dhe dokumentacionit tenderues, si dhe do të ketë mundësi për ruajtjen e ekzemplarit, përdorimin e ekzemplarëve të paracaktuar dhe procedimin e tyre automatik. Çmimet për të gjithë artikujt e ofertës financiare do të shkruhen drejtpërdrejt në modulin "parashtro ofertën", gjegjësisht nuk do të ngarkohen dokumentet e ofertës financiare, ndërsa dokumentet e tjera do të ngarkohen ekskluzivisht në formatin pdf. Nuk do të ketë nevojë të nënshkruhen dokumentet para se të ngarkohen, sepse sistemi do të aplikojë automatikisht nënshkrim digjital në nivelin e aplikacionit. Përmirësimi i sistemit duhet të sigurojë të reduktohen gabimet dhe refuzimi i ofertave të plotësuara në mënyrë jo korrekte, të sigurohet krahasueshmëri më e mirë e çmimeve mesatare dhe analizës së tregut, të zvogëlohen mundësitë e manipulimit përmes automatizimit dhe shkëmbimit të centralizuar të të dhënave dhe duhet të përmirësohet në mënyrë të konsiderueshme transparenca e ofertave financiare, të reduktohet ose eliminohet tërësisht mundësia e gabimit aritmetik dhe të rritet mundësia e monitorimit dhe analizimit të të dhënave nga ana e Byrosë së Prokurimit Publik.

Përfaqësuesit e administratës komunale parashtruan pyetje të shumta për të cilat presin përgjigje në trajnimin e ardhshëm që do të organizohet nga ana e BNJVL-së dhe Byrosë së Prokurimit Publik në fillim të muajit të ardhshëm.

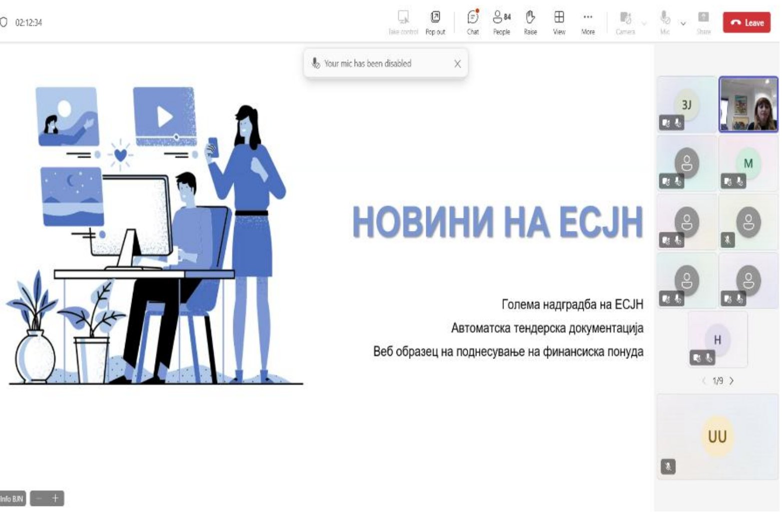

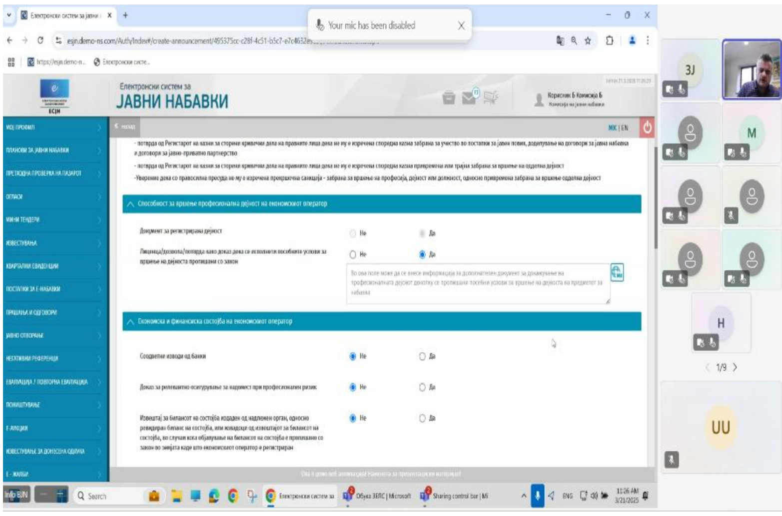

УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС ДИСКУТИРАШЕ ЗА КООРДИНИРАНОСТ НА СИТЕ ОПШТИНИ ПРИ СПРОВЕДУВАЊЕ НА ВОНРЕДНИ ИНСПЕКЦИСКИ КОНТРОЛИ ВО ОБЈЕКТИТЕ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР

Управниот одбор на ЗЕЛС, во проширен состав со градоначалници од неколку градови во земјава, на 24 март 2025 година, ја одржа дваесет и шестата седница. Главна тема на седницата беше координирањето на активностите што единиците на локалната самоуправа ги преземаат во врска со вонредните инспекциски контроли во објектите од јавен карактер, во нивна надлежност (училишта, градинки, спортски сали, културни институции) за утврдување на сигурноста и заштитата на граѓаните. На седницата беше заклучено општините кои располагаат со одредени инспекциски капацитети да ги стават на располагање и на другите општини, таму каде што има потреба, да се овозможи секоја општина темелно да изврши инспекциска контрола на сите објекти на својата територија. Беше нагласено дека поголем дел од општините вршат ваков редовен надзор, но дека овие вонредни инспекциски контроли се реакција на неодамнешната трагедија во Кочани, кога од избувнат пожар во кабаре, животот го загубија околу 60 млади лица, а приближно 200 лица беа повредени. Членовите на Управниот одбор, на

BORDI DREJTUES I BNJVL-SË DISKUTOI PËR KOORDINIMIN E TË GJITHA KOMUNAVE GJATË ZBATIMIT TË KONTROLLEVE TË JASHTËZAKONSHME INSPEKTUESE NË OBJEKTET ME KARAKTER PUBLIK

Bordi drejtues i BNJVL-së, në përbërje të zgjeruar me kryetarë të disa qyteteve në vend, e mbajti seancën e njëzetegjashtë më 24 mars 2025. Tema kryesore në seancë ishte koordinimi i aktiviteteve që i ndërmarrin njësitë e vetëqeverisjes lokale në lidhje me kontrollet e jashtëzakonshme inspektuese në objektet me karakter publik që janë nën kompetencën e tyre (shkollat, kopshtet e fëmijëve, sallat sportive, institucionet kulturore) për përcaktimin e sigurisë dhe mbrojtjes së qytetarëve. Në seancë u konkludua që komunat të cilat kanë kapacitete të caktuara inspektuese t'i vënë në dispozicion për komunat e tjera, atje ku ka nevojë, të mundësohet që secila komunë tërësisht të kryejë kontroll inspektues mbi të gjitha objektet në territorin e saj. U theksua se pjesa më e madhe e komunave kryejnë një mbikëqyrje të këtillë të rregullt, por se këto kontrolle të jashtëzakonshme inspektuese vijnë si reagim ndaj tragjedisë së fundit në Koçan, kur nga zjarri i shpërthyer në një kabare humbën jetën rreth 60 personash të rinj, ndërsa rreth 200 personash u lënduan. Në fillim të seancës, anëtarët e Bordit drejtues shprehën

почетокот на седницата, изразија сочувство за загинатите, а на повредните им посакаа што поскоро закрепнување.

Вонредните контроли, спроведени во овој краток период, покажале дека во повеќе од 90 % од општинските јавни објекти нема законски отстапувања, а најголем предизвик беше посочен во однос на урбаната опрема на угостителските објекти. Во таа насока, Управниот одбор донесе заклучок за формирање тим од инспектори и претставници од општинска администрација од областа на урбанизмот, кој треба да утврди соодветни решенија за надминување на предизвиците во поставувањето на урбаната опрема. Беа изнесени предлози да се утврди унифицирана програма за поставување урбана опрема, која би се применувала во сите општини или пак, да се иницира донесување на законски одредби онаму каде што се утврдени состојби за кои нема законска подлога, а чија примена произлегла како позитивна пракса. Во таа насока беше договорено на правните субјекти да им се остави едномесечен период за отстранување на утврдените недостатоци, по што општините би започнале со преземање конкретни активности. Беше договорено ЗЕЛС да ја преземе координацијата со ова тело кое треба да се состане што поскоро, а донесените предлози потоа да бидат разгледани на следната седница на Управниот одбор на ЗЕЛС.

На оваа седница, Управниот одбор на ЗЕЛС донесе заклучок да се препорача откажување на сите прослави и јавни настани што се планирани од институциите во надлежност на општините, односно тие да се пренасочат во акции на засадување на дрвца, во чест на трагично загинатите во пожарот.

Во однос на досегашните инспекции во училиштата и градинките, што впрочем се и главната надлежност на општините, утврден е многу висок процент на почитување на безбедносните протоколи и акти, со што се апелираше родителите да бидат спокојни во однос на безбедноста на нивните деца во овие установи.

ngushëllimet e tyre për të ndjerët, ndërsa të lënduarve u uruan shërim sa më të shpejtë.

Kontrollet e jashtëzakonshme, të kryera në këtë periudhë të shkurtër, kanë treguar se në më shumë se 90% të objekteve komunale publike nuk ka përjashtime ligjore, ndërsa sfida më e madhe është evidentuar në lidhje me pajisjet urbane të objekteve hoteliere. Në këtë drejtim, Bordi drejtues mori konkluzion për formimin e një ekipi të inspektorëve dhe përfaqësuesve të administratës komunale në sferën e planifikimit urbanistik, i cili duhet të përcaktojë zgjidhjet përkatëse për tejkalimin e sfidës në vendosjen e pajisjeve urbane. U prezantuan propozime për të përcaktuar një program të unifikuar për vendosjen e pajisjeve urbane, i cili do të aplikohej në të gjitha komunat, ose të iniciohej miratimi i dispozitave ligjore ku janë evidentuar gjendje për të cilat nuk ka bazë ligjore dhe aplikimi i të cilave ka dalë si praktikë pozitive. Në këtë drejtim, u ra dakord që subjekteve juridike t'u jepet një periudhë njëmujore për të tejkaluar mangësitë e identifikuara, pas së cilës komunat do të fillojnë me ndërmarrjen e aktiviteteve konkrete. U ra dakord që BNJVL-ja të marrë përsipër koordinimin me këtë trup, i cili duhet të takohet sa më parë, ndërsa propozimet e miratuara pastaj të shqyrtohen në seancën e radhës të Bordit drejtues të BNJVL-së.

Në këtë seancë, Bordi drejtues i BNJVL-së mori konkluzion që të rekomandohet anulim i të gjitha festimeve dhe ngjarjeve publike të planifikuara nga institucionet nën kompetencën e komunave, gjegjësisht që ato të shndërrohen në aksione të mbjelljes së pemëve në nderim të të vdekurve tragjikisht nga zjarri.

Në lidhje me inspektimet e deritanishme në shkollat dhe kopshtet e fëmijëve, që në fakt janë kompetenca kryesore të komunave, është konstatuar një përqindje shumë e lartë e respektimit të protokolleve dhe akteve të sigurisë, duke u bërë thirrje prindërve që të jenë të rehatshëm në lidhje me sigurinë e fëmijëve të tyre në këto institucione.

Апели за зголемени контроли за почитување на пропишаните норми и стандарди за домување во однос на заштитата и спасувањето во колективните станбени објекти

Во однос на состојбите со безбедноста во колективните станбени објекти, беше посочено инспекторите за домување да одржат состаноци со управителите на овие објекти, како и со регистрираните заедници на сопственици, во врска со почитувањето на пропишаните норми и стандарди за домување, особено во однос на заштитата и спасувањето (хидранти, ПП-апарати, помошни скали, лифт, фасада...) утврдени во Законот за домување и Правилникот за норми и стандарди за домување во станбени згради, како и во останатата законска и подзаконска регулатива. Притоа беше посочено дека треба да ѝ се отстапи место и на Регулаторната комисија за домување за спроведување на сите потребни активности, како и на Дирекцијата за заштита и спасување, но и да се обезбеди заедничко дејствување, сè во насока на постигнување на поголема безбедност за граѓаните.

Членовите на Управниот одбор ги отворија и прашањата дека во голем дел од овие активности општината нема примарна надлежност и дека голем дел од спроведениот надзор се врши во координација и како поддршка на надлежните централни органи, а кои се во насока на утврдување на темелна основа за континуирана превенција и стабилизирање на состојбите околу заштитата на граѓаните. Беше нагласено и прашањето за недостатокот на кадри во инспекциските служби и потребата од нивно зајакнување или евентуално, во блиска иднина, да се пристапи кон одредени реформи и во овој дел од ингеренциите на локалната власт.

Apele për kontrolle të rritura për respektimin e normave dhe standardeve të parapara për banim në lidhje me mbrojtjen dhe shpëtimin në objektet banesore kolektive

Në lidhje me gjendjet me sigurinë në objektet banesore kolektive, u theksua që inspektorët e banimit të mbajnë takime me drejtuesit e këtyre objekteve, si dhe me shoqatat e regjistruara të pronarëve të banesave, në lidhje me respektimin e normave dhe standardeve të përcaktuara për banim, veçanërisht në pjesën e mbrojtjes dhe shpëtimit (hidrantë, aparate për fikje zjarri, shkallë ndihmëse, eskalator, fasadë, etj.), të përcaktuara në Ligjin për banim dhe Rregulloren për normat dhe standardet për banim në ndërtesat banesore, si dhe aktet e tjera ligjore dhe nënligjore. U theksua se Komisionit Rregullativ për Banim dhe Drejtorisë për Mbrojtje dhe Shpëtim duhet t'u lihet hapësirë për të zbatuar të gjitha aktivitetet e nevojshme, por edhe për të siguruar veprim të përbashkët, të gjitha në drejtim të arritjes së sigurisë më të madhe për qytetarët.

Anëtarët e Bordit drejtues hapën edhe çështjet se në pjesën e madhe të këtyre aktiviteteve, komuna nuk ka kompetencë parësor dhe se një pjesë e madhe e mbikëqyrjes së zbatuar bëhet në koordinim dhe me mbështetje të organeve kompetente qendrore, të cilat janë në drejtim të përcaktimit të bazës themelore për parandalimin e vazhdueshëm dhe stabilizimin e gjendjeve në mbrojtjen e qytetarëve. U theksua edhe çështja e mungesës së kuadrove në shërbimet e inspektimit dhe nevoja për forcimin e tyre apo ndoshta në një të ardhme të afërt për t'iu qasur reformave të caktuara në këtë pjesë të kompetencave të pushtetit lokal.

НЕОПХОДНО Е ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИК ЗА ПОСТАВУВАЊЕ НА УРБАНА ОПРЕМА

Да се иницираат законски измени за создавање правна основа за донесување правилник за поставување урбана опрема. Да се утврди предлог-содржината на правилникот, која треба да обезбеди сите општини да постапуваат унифицирано во оваа област. Посебно внимание да се посвети на нормативите и стандардите за поставување на ваквата опрема во угостителските објекти и да се предвиди соодветен временски период за приспособување на веќе поставената опрема со новите услови.

Ова беше заклучокот од првиот состанок на работната група составена од претставници од општинска администрација од областа на урбанизмот од општините: Битола, Велес, Гостивар, Ѓорче Петров, Кисела Вода, Куманово, Крива Паланка, Охрид, Тетово и Центар, што се одржа на 2 април 2025 година во административната зграда на ЗЕЛС. Во работната група учествуваа и двајца претставници од Министерството за транспорт. Станува збор за работна група што ја формира Управниот одбор на ЗЕЛС на својата последна седница, по обемната дискусија за потребата од преземање активности на општините за поголема заштита и сигурност на населението од пожари и други непогоди, а која произлезе од изнесените резултати од спроведените вонредни инспекциски контроли. Според извештаите, утврден е висок процент на почитување на безбедносните протоколи и акти во јавните објекти, но, исто така, утврден е и значаен предизвик во однос на поставената урбана опрема кај угостителските објекти. Заклучоците и предлозите донесени од експертската работна група ќе бидат разгледани од Управниот одбор на ЗЕЛС на следната седница, закажана за 4 април 2025 година.

ËSHTË E DOMOSDOSHME TË MIRATOHET RREGULLORE PËR INSTALIMIN E PAJISJEVE URBANE

Të iniciohen ndryshime ligjore për të krijuar një bazë ligjore për miratimin e një rregulloreje për instalimin e pajisjeve urbane. Të përcaktohet draft-përmbajtjen e rregullores, e cila duhet të sigurojë që të gjitha komunat të veprojnë në mënyrë të unifikuar në këtë sferë. Vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet normave dhe standardeve për instalimin e pajisjeve të këtilla në objektet hoteliere dhe të parashikohet një periudhë përkatëse kohore për përshtatjen e pajisjeve tashmë të instaluara me kushtet e reja.

Ky ishte përfundimi i takimit të parë të grupit punues të përbërë nga përfaqësues të administratës komunale të sferës së urbanizmit nga komunat: Manastir, Veles, Gostivar, Gjorçe Petrov, Kisella Vodë, Kumanovë, Kriva Pallankë, Ohër, Tetovë dhe Qendër, i cili u mbajt më 2 prill 2025 në ndërtesën administrative të BNJVL-së. Në grupin punues morën pjesë edhe dy përfaqësues nga Ministria e Transportit. Bëhet fjalë për një grup punues të cilin e formon Bordi drejtues i BNJVL-së në seancën e tij të fundit, pas një diskutimi të gjerë për nevojën e ndërmarrjes së aktiviteteve të komunave për mbrojtje dhe siguri më të madhe të popullsisë nga zjarret dhe fatkeqësitë e tjera, e cila doli nga rezultatet e kontrolleve të kryera të jashtëzakonshme inspektuese. Sipas raporteve, është konstatuar një përqindje e lartë e respektimit të protokolleve dhe akteve të sigurisë në objektet publike, por gjithashtu është identifikuar edhe një sfidë e rëndësishme në lidhje me pajisjet e instaluara urbane në objektet hoteliere. Përfundimet dhe propozimet e miratuara nga grupi punues i ekspertëve do të shqyrtohen nga Bordi drejtues i BNJVL-së në seancën e radhës, të caktuar për 4 prill 2025.

Утврдени сериозни нарушувања во поставувањето на урбаната опрема

Членовите на работната група ја поздравија иницијативата на Управниот одбор на ЗЕЛС за регулирање на состојбите во однос на поставувањето на урбаната опрема. Тие ги изнесоа постојните состојби во општините, како во однос на поставувањето на опремата на терасите на угостителските објекти, така и во однос на поставувањето на другата урбана опрема, како рекламните паноа, платформите и друго. Беше нагласено дека ова прашање, законски, не е доволно третирано и дека повеќе е оставено општините сами да го регулираат преку донесување на Годишна програма за поставување на урбана опрема и издавање одобренија за нејзино поставување, што во пракса довело до појава на разноликост во општините во утврдувањето на стандардите и минималните технички услови за поставување на опремата. Присутните нагласија дека не е дефиниран ни видот на потребната документација што треба да ја достави барателот, но и дека прецизно не се утврдени надлежностите за вршење на инспекцискиот надзор. Беше посочено дека на терен постојат угостителски објекти што предизвикуваат сериозно нарушување на непречено движење на граѓаните со поставувањето урбана опрема надвор од деловниот објект. Беше нагласено дека состојбата со инспекциските служби во општините е алармантна, односно дека бројот на инспекторите е минимален, а тоа особено е изразено и во областа на урбанизмот. На состанокот стана збор и за утврдувањето на комуналната такса за просторот, како надомест што го собира општината; потоа за третирањето на поставувањето на урбаната опрема на угостителските објекти на сопствен имот и на јавна површина и слично. Во таа насока, членовите на работната група изразија согласност за потребата од законски измени и донесување на унифицирани стандарди што ќе се применуваат во сите општини. Беше договорено на следниот состанок да се разгледаат одредени правилници што ги изготвиле и ги користат некои поголеми општини, со што ќе се пристапи и кон утврдување на предлог-содржината на правилникот за поставување на урбана опрема.

U konstatuan shkelje serioze në instalimin e pajisjeve urbane

Anëtarët e grupit punues e përshëndetën iniciativën e Bordit drejtues të BNJVL-së për të rregulluar gjendjet në lidhje me instalimin e pajisjeve urbane. Ata prezantuan gjendjet aktuale në komuna, si në aspektin e vendosjes së pajisjeve në tarracat e objekteve hoteliere, ashtu edhe në aspektin e vendosjes së pajisjeve të tjera urbane, siç janë tabelat reklamuese, platformat e të tjera. U theksua se kjo çështje nuk është trajtuar në mënyrë të mjaftueshme me ligj dhe se u është lënë komunave ta rregullojnë vetë atë duke miratuar një program vjetor për instalimin e pajisjeve urbane dhe duke lëshuar leje për instalimin e tyre, gjë që në praktikë ka çuar në paraqitjen e një llojllojshmëri në komuna në përcaktimin e standardeve dhe kushteve minimale teknike për vendosjen e pajisjeve. Të pranishmit theksuan se nuk është përcaktuar lloji i dokumentacionit të nevojshëm që duhet të dorëzojë aplikanti, por edhe se kompetencat për kryerjen e mbikëqyrjen inspektuese nuk janë përcaktuar saktësisht. U theksua se në terren ka objekte hoteliere që shkaktojnë shkelje serioze në lëvizjen e papenguar të qytetarëve me vendosjen e pajisjeve urbane jashtë objektit afarist. U theksua se gjendja me shërbimet inspektuese në komuna është alarmante, përkatësisht se numri i inspektorëve është minimal dhe kjo është veçanërisht e theksuar në fushën e planifikimit urbanistik. Në takim u bë fjalë edhe për përcaktimin e taksës komunale për hapësirën, si kompensim që mblidhet nga komuna; pastaj për trajtimin e vendosjes së pajisjeve urbane të objekteve hoteliere në pronën e tyre dhe në sipërfaqet publike, e të ngjashme. Në këtë drejtim, anëtarët e grupit punues shprehën pajtim për nevojën e ndryshimeve ligjore dhe miratimin e standardeve të unifikuara që do të zbatohen në të gjitha komunat. U ra dakord që në takimin e ardhshëm të shqyrtohen rregullore të caktuara të përgatitura dhe të përdorura nga disa komuna më të mëdha, me ç'rast do të bëhet përcaktimi i draft-përmbajtjes së rregullores për instalimin e pajisjeve urbane.

ЗАЕМНА ПОДДРШКА НА ОПШТИНИТЕ И МВР ВО ПРЕЗЕМАЊЕ НА АКТИВНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД ЕВЕНТУАЛНИ ПОПЛАВИ И ПОЖАРИ, ЗАКЛУЧОК ОД 27. СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС

Управниот одбор на ЗЕЛС, на 4 април 2025 година, во административната зграда на ЗЕЛС, ја одржа 27. седница на која, на покана од ЗЕЛС, присуствуваше и министерот за внатрешни работи, Панче Тошковски. Главна тема на дискусијата беше реализирање на заемни активности за превенција од евентуални поплави и пожари, кои, вообичаено, се изразени во пролетниот и летниот период од годината.

Беше договорено општините во најкраток рок да ја информираат ЗЕЛС за сите откриени кризни точки во рамките на нивната територија; да ја наведат расположливата механизација за дејствување и за бројот на пожарникари, но и да ја потенцираат потребната помош во опрема или други материјални добра за што побрзо елиминирање на утврдените предизвици. Исто така, беше договорено да се одржи состанок на кој ќе присуствуваат: министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство; министерот за внатрешни работи; директорите на надлежните институции за заштита и спасување и претставници од соодветните јавни претпријатија, како и дел од членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС. Целта е да се утврдат приоритетните кризни точки за дејствување,

PËRKRAHJE E NDËRSJELLË E KOMUNAVE DHE MPB-SË NË NDËRMARRJEN E AKTIVITETEVE PËR PARANDALIMIN E PËRMBYTJEVE DHE ZJARREVE TË MUNDSHME, KONKLUZION NGA SEANCA E 27-TË E BORDIT DREJTUES TË BNJVL-SË

Më 4 prill 2025, Bordi drejtues i BNJVL-së mbajti seancën e 27-të në ndërtesën administrative të BNJVL-së, në të cilën me ftesë të BNJVL-së mori pjesë edhe Ministri i Punëve të Brendshme, Pançe Toshkovski. Temë kryesore e diskutimit ishte realizimi i aktiviteteve të ndërsjella për parandalimin e përmbytjeve dhe zjarreve të mundshme, të cilat zakonisht ndodhin në periudhën e pranverës dhe verës së vitit.

Është rënë dakord që komunat në një afat sa më të shkurtër ta informojnë BNJVL-në për të gjitha pikat e konstatuara të krizës në territorin e tyre; të specifikojnë makineritë në dispozicion për veprim dhe numrin e zjarrfikësve, por edhe ta theksojnë ndihmën e nevojshme në pajisje apo të mira të tjera materiale për të eliminuar sa më shpejt sfidat e evidentuara. Gjithashtu u ra dakord që të mbahet një takim në të cilin do të marrin pjesë Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, Ministri i Punëve të Brendshme, drejtorët e institucioneve kompetente për mbrojtje dhe shpëtim dhe përfaqësues të ndërmarrjeve publike përkatëse, si dhe një pjesë e anëtarëve të Bordit drejtues të BNJVL-së. Qëllimi është të konstatohen pikat prioritare të krizës për veprim, si dhe të përcaktohet një

како и да се утврди соодветна координација околу обезбедување на потребната поддршка. Беше договорено општините што располагаат со потребната опрема веднаш да започнат со расчистување на сите водни канали и речни корита, а потоа да им помогнат и на соседните општини.

Претседателот на ЗЕЛС, Орце Ѓорѓиевски, и министерот за внатрешни работи, Панче Тошковски, посочија дека во моментов ниту општините ниту централните институции не се технички соодветно опремени, што е резултат на повеќедецениското занемарување на инвестирањето во овие области. Сепак, и двајцата нагласија дека со заеднички превентивни активности може да се надминат негативните последици од евентуалните поплави и пожари.

Членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС изнесоа одредени иницијативи што во иднина би обезбедиле поголема превенција, како: поставување на системи за рано откривање на пожари во непристапните шумски подрачја; поставување на резервоари со вода на одредени кризни планински точки, но и овозможување да се користат приватните резервоари за наводнување каде што би се поставиле соодветни хидранти кои би се користеле само во услови на вакви вонредни состојби; како и прецизирање на одговорноста по институции, односно елиминирање на постојната законска колизија во однос на надлежностите во постапувањето.

Иницирање на законски измени за унифициран пристап на сите општини во постапките за поставување на урбана опрема

Управниот одбор на ЗЕЛС, на седницата, ги разгледа и заклучоците од состанокот на работната група составена од претставници од општинската администрација од областа на урбанизмот од повеќе општини. Се согласија дека е потребно да се иницираат законски измени за создавање на правна основа за утврдување на правилник за нормативи и стандарди за поставување на урбана опрема, што ќе овозможи изедначено постапување на сите општини, како и воведување на електронски систем за поднесување на барање за поставување урбана опрема, по примерот на актуелниот електронски систем за издавање дозвола за градба. На седницата беше договорено во најкус рок да се побара одржување на состанок со министерот за транспорт, на којшто детално ќе се дискутира за преземањето итни чекори во оваа област.

koordinim përkatës për të siguruar mbështetjen e nevojshme. U ra dakord që komunat që kanë në dispozicion pajisjet e nevojshme të fillojnë menjëherë me pastrimin e të gjitha kanaleve të ujit dhe shtretërve të lumenjve dhe pastaj do t'i ndihmojnë komunat fqinje.

Kryetari i BNJVL-së, Orce Gjorgjievski edhe Ministri i Punëve të Brendshme, Pançe Toshkovski theksuan se aktualisht as komunat dhe as institucionet qendrore nuk janë të pajisura teknikisht në mënyrë më adekuate, që është rezultat i neglizhencës disadekadëshe të investimeve në këto sfera. Megjithatë, të dy theksuan se me aktivitete të përbashkëta parandaluese mund të tejkalohen pasojat negative nga vërshime dhe zjarre të mundshme.

Anëtarët e Bordit drejtues të BNJVL-së prezantuan iniciativa të caktuara që do të siguronin një parandalim më të madh në të ardhmen, si: instalimi i sistemeve për zbulimin e hershëm të zjarreve në zonat pyjore pa qasje; vendosja e rezervuarëve të ujit në pika të caktuara malore të krizës, por edhe mundësimi i përdorimit të rezervuarëve privatë të ujitjes ku do të vendoseshin hidrantë përkatës që do të përdoreshin vetëm në kushte të tilla të situatave të jashtëzakonshme; si dhe precizimi i përgjegjësisë së institucioneve, gjegjësisht eliminimi i kolizionit ekzistues ligjor në lidhje me kompetencat në veprim.

Inicim i ndryshimeve ligjore për qasje të unifikuar të të gjitha komunave në procedurat për instalimin e pajisjeve urbane

Bordi Drejtues i BNJVL-së, në seancë, shqyrtoi edhe përfundimet nga takimi i grupit punues të përbërë nga përfaqësues të administratës komunale në fushën e planifikimit urbanistik nga më shumë komuna. Ata u pajtuan se është e nevojshme të iniciohen ndryshime ligjore për të krijuar një bazë ligjore për përcaktimin e një rregulloreje për normat dhe standardet për instalimin e pajisjeve urbane që do të mundësojë trajtim të barabartë të të gjitha komunave, si dhe aplikimin e një sistemi elektronik për parashtrimin e kërkesave për instalimin e pajisjeve urbane sipas shembullit të sistemit aktual elektronik për lëshimin e lejeve të ndërtimit. Në seancë u ra dakord që të kërkohet një takim me Ministrin e Transportit për një afat sa më të shkurtër, në të cilin do të diskutohet në detaje për ndërmarrjen e hapave urgjentë në këtë fushë.

Предизвици околу финансиската состојба на јавните претпријатија основани од општините

Управниот одбор отвори дискусија за лошата финансиска положба на јавните претпријатија основани од општините, која дополнително ќе се влоши и поради обврската за зголемување на платите на вработените. Кон ова беше отворено и прашањето за изедначување на платите по звања и работно искуство меѓу државните и локалните службеници во сите општини. Беше договорено членовите од Управниот одбор на ЗЕЛС во најкус рок да остварат средба со министерката за финансии заради потребната помош на јавните претпријатија

Sfida rreth gjendjes financiare të ndërmarrjeve publike të themeluara nga komunat

Bordi drejtues hapi diskutim për gjendjen e keqe financiare të ndërmarrjeve publike të themeluara nga komunat, e cila do të përkeqësohet në mënyrë shtesë për shkak të detyrimit për rritjen e pagave të punonjësve. Në këtë drejtim u hap edhe çështja e barazimit të pagave sipas titullit dhe përvojës së punës midis zyrtarëve shtetërorë dhe lokalë në të gjitha komunat. U ra dakord që anëtarët e Bordit drejtues të BNJVL-së të takohen me Ministren e Financave për nj afat sa më të shkurtër për të marrë ndihmën e nevojshme për ndërmarrjet publike.

ЗЕЛС ЗАПОЧНА СО АКТИВНОСТИ ЗА ПОДГОТОВКА НА НОВ СТРАТЕГИСКИ ПЛАН ЗА 2026 – 2030 ГОДИНА

ЗЕЛС започна со активности за изработка на нов Стратегиски план за периодот 2026 - 2030 година. Актуелниот Стратегиски план веќе истекува, односно е со важност до крајот на оваа година. Станува збор за еден од најзначајните документи, не само за ЗЕЛС туку за сите единици на локалната самоуправа во земјава. Во него се втемелуваат идните правци на дејствување на ЗЕЛС во насока на обезбедување на развој на децентрализацијата на власта; редефинирање и усовршување на локалната самоуправа и јакнење на капацитетите на општинската администрација, како важен фактор за квалитетно спроведување на надлежностите. Новиот петгодишен Стратегиски план ќе се фокусира на поддршка на општините за реализирање на овие промени и обезбедување на нивна соодветна примена.

Во таа насока, Управниот одбор на ЗЕЛС формираше работна група во состав: Перо Костадинов, потпретседател на ЗЕЛС и градоначалник на Општина Валандово; Висар Ганиу, потпретседател на ЗЕЛС и градоначалник на Општина Чаир; Еркан Арифи, градоначалник на Општина Липково; Борче Јовчески, градоначалник на Општина Прилеп и Ацо Ристов, градоначалник на Општина Радовиш. На закажаната средба во просториите на ЗЕЛС, се дискутираше за утврдувањето на основните контури на овој документ, односно беа изнесени повеќе приоритетни точки за идниот развој на локалната самоуправа. Беше посочено дека реализацијата на идните планови најповолно е да се спроведува преку активности утврдени како и досега, во три важни стратегиски цели и тоа: 1. застапување и лобирање пред централната власт за сите барања и потреби на ЕЛС; 2. развивање на нови услуги што општините ќе им ги даваат на граѓаните, преку децентрализирање на нови надлежности и 3. јакнење на капацитетите на општинската администрација. Беше посочено дека обезбедувањето што поголема финансиска независност на ЕЛС е од приоритетно значење; потоа обезбедување на нови надлежности, особено во однос на социјалната заштита; размислување во насока на

BNJVL FILLOI ME AKTIVITETET PËR PËRGATITJEN E PLANIT TË RI STRATEGJIK PËR PERIUDHËN 2026-2030

BNJVL filloi me aktivitetet për hartimin e Planit të ri strategjik për periudhën 2026-2030. Plani aktual strategjik tashmë po skadon, gjegjësisht ka vlefshmëri deri në fund të këtij viti. Bëhet fjalë për një nga dokumentet më të rëndësishme, jo vetëm për BNJVL-në, por edhe për të gjitha njësitë e vetëqeverisjes lokale në vend. Në të bazohen drejtimet e ardhshme të veprimit të BNJVL-së për të siguruar zhvillimin e decentralizimit të pushtetit, ridefinimin dhe përmirësimin e vetëqeverisjes lokale dhe forcimin e kapaciteteve të administratës komunale, si faktor i rëndësishëm për zbatimin cilësor të kompetencave. Plani i ri strategjik pesëvjeçar do të fokusohet në mbështetjen e komunave për zbatimin e këtyre ndryshimeve dhe sigurimin e zbatimit të tyre përkatës.

Në këtë drejtim, Bordi drejtues i BNJVL-së formoi grup punues në përbërje të të cilit janë: Pero Kostadinov, nënkryetar i BNJVL-së dhe kryetar i Komunës së Vallandovës; Visar Ganiu, nënkryetar i BNJVL-së dhe kryetar i Komunës së Çairit; Erkan Arifi, kryetar i Komunës së Likovës; Borce Jovçeski, kryetar i Komunës së Prilepit dhe Aco Ristov, kryetar i Komunës së Radovishit. Në takimin e caktuar në hapësirat e BNJVL-së u diskutua për përcaktimin e konturave themelore të këtij dokumenti, gjegjësisht u prezantuan më shumë pika prioritare për zhvillimin e ardhshëm të vetëqeverisjes lokale. U theksua se realizimi i planeve të ardhshme është më e volitshme të zbatohet përmes aktiviteteve të përcaktuara si deri më tani, në tre qëllime të rëndësishme strategjike: 1. Avokimi dhe lobimi para pushtetit qendror për të gjitha kërkesat dhe nevojat e NJVL-ve; 2. Zhvillimi i shërbimeve të reja që komunat do t'u ofrojnë qytetarëve përmes decentralizimit të kompetencave të reja dhe 3. Forcimi i kapaciteteve të administratës komunale. U theksua se sigurimi i pavarësisë sa më të madhe financiare të NJVL-ve është me rëndësi prioritare; pastaj sigurimi i kompetencave të reja, veçanërisht në fushën e mbrojtjes sociale; të menduarit në drejtim të përcaktimit të

обезбедување на нови надлежности, особено во однос на социјалната заштита; размислување во насока на утврдување на задолжителни и факултативни надлежности за општините; обезбедување на стручни кадри во општинската администрација во однос на инспекциските служби, во урбанизмот, за информатичката технологија и други; поголема самостојност во управувањето со блок дотациите што ги добиваат општините за реализирање на одредени надлежности и фаворизирање за обезбедување на што повеќе електронски системи за спроведување на услугите.

Беше договорено ЗЕЛС во следниот период да подготви прашалник што ќе го испрати до сите градоначалници и до раководната структура од општинската администрација, со цел и тие да ги посочат приоритетите за идниот стратегиски развој на Заедницата. Потоа одговорите од општините, во сублимирана форма, ќе бидат разгледани на следниот состанок на работната група, што треба да се одржи во мај, со цел утврдување на Предлог-документ што ќе го разгледува Управниот одбор на ЗЕЛС.

kompetencave të detyrueshme dhe fakultative për komunat; sigurimi i kuadrove profesionale në administratën komunale në sferën e shërbimeve të inspektimit, planifikimit urbanistik, teknologjisë informative dhe të tjera; pavarësi më të madhe në menaxhimin e bllok dotacioneve që komunat marrin për zbatimin e kompetencave të caktuara dhe favorizimin e sigurimit të sa më shumë sistemeve elektronike për zbatimin e shërbimeve.

U ra dakord që BNJVL në periudhën e ardhshme të përgatisë pyetësor, i cili do t'u dërgohet të gjithë kryetarëve të komunave dhe strukturës udhëheqëse të administratës komunale, me qëllim që ata t'i specifikojnë prioritetet për zhvillimin e ardhshëm strategjik të Bashkësisë. Pastaj, përgjigjet e komunave në formë të përmbledhur do të shqyrtohen në mbledhjen e radhës të grupit punues, i cili duhet të mbahet në muajin maj, me qëllim të përcaktimit të propozim-dokumentit që do të shqyrtohet nga Bordi drejtues i BNJVL-së.

СРЕДБА НА ПРЕТСТАВНИЦИТЕ ОД ЗЕЛС СО МИНИСТЕРОТ ЗА ТРАНСПОРТ

Висар Ганиу, Максим Димитриевски, Кирил Пецаков, Сашко Митовски и Горан Герасимовски – градоначалници на општините: Чаир, Куманово, Охрид, Крива Паланка и Центар, на 10 април 2025 година имаа средба со министерот за транспорт, Александар Николоски и со претставници од неговиот кабинет. Средбата произлезе од заклучоците на Управниот одбор на ЗЕЛС, од 26. и 27. седница за отворање на прашањата поврзани со донесување унифициран правилник за стандарди и нормативи за поставување на урбана опрема, од аспект на зголемени стандарди на заштита и спасување. Делегацијата од ЗЕЛС, на состанокот, отвори и прашања за други предизвици од областа на урбанизмот со кои се соочуваат локалните власти, особено во однос на справувањето со нелегалните објекти, како и прашањето за обезбедување термини за што поскоро одржување на испити за стекнување со лиценци за управување со градежно неизградено земјиште. По опсежната дискусија беа донесени следните заклучоци:

TAKIM I PËRFAQËSUESVE TË BNJVL-SË ME MINISTRIN E TRANSPORTIT

Visar Ganiu, Maksim Dimitrievski, Kirill Pecakov, Sasko Mitovski dhe Goran Gerasimovski - kryetarë të komunave: Çair, Kumanovë, Ohër, Kriva Palankë dhe Qendër, më 10 prill 2025, patën një takim me Ministrin e Transportit Aleksandar Nikolloski dhe përfaqësues nga kabineti i tij. Mbledhja rezultoi nga përfundimet e Bordit drejtues të BNJVL-së, nga seanca e 26-të dhe e 27-të për hapjen e çështjeve që lidhen me miratimin e një rregulloreje të unifikuar për standardet dhe normat për instalimin e pajisjeve urbane, nga aspekti i standardeve të rritura të mbrojtjes dhe shpëtimit. Delegacioni i BNJVL-së, në takim, hapi çështje lidhur me sfida të tjera në fushën e urbanizmit me të cilat ballafaqohen autoritetet lokale, veçanërisht në aspektin e trajtimit të objekteve të ndërtuara në mënyrë të paligjshme, si dhe çështjen e sigurimit të terminëve për mbajtjen e provimeve për marrjen e licencave për udhëheqjen e tokës së pandërtuar ndërtimore për një periudhë sa më të shpejtë kohore. Pas diskutimit të gjerë, u morën përfundimet e mëposhtme:

1. Во однос на прашањето поврзано со поставување и надзор над урбаната опрема, министерот во начело го прифати барањето на ЗЕЛС утврдено како став на Управниот одбор, преку измена на Законот за градење да се утврди дека стандардите и нормативите за поставување на урбана опрема се пропишуваат со правилник, при што ЗЕЛС треба да достави свој предлог на разгледување во Министерството за да може да се започне постапка на изменување и дополнување на соодветниот Закон. Работната група да продолжи со својата работа и да изготви нацрт-правилник, изготвен во консултација со сите општини, и со него да бидат опфатени заштитените подрачја за кои е надлежно Министерството (со оглед дека истите тие подлежат на регулација врз основа на други прописи), а во меѓувреме, општините да не ја запираат работата на угостителите со издавање на решенија за поставување на урбана опрема кои би биле со рок од 30 дена со право на нивно обновување. Со новиот правилник да им се даде рок на угостителите кои веќе имаат поставено урбана опрема да се усогласат со истиот рок.

2. Во однос на прашањето за легализација на објектите, заради изнаоѓање на можност да се легализираат објекти што се нелегално изградени по 2011 година, но со утврдување на повеќекратен надомест и со прецизно утврдена постапка на докажување на периодот на изградба преку вештачење и категориите на објекти кои би биле опфатени, беше заклучено дека ова прашање треба да го отвори ЗЕЛС во рамките на својата организација за да изгради изедначен став, па во ист, или во проширен состав, да се одржи нова средба со министерот во текот на мај.

3. Во однос на темата поврзана со организирање на испит за стекнување со овластување за располагање со градежно земјиште, беше заклучено дека е воспоставена координација со Министерството за дигитализација, дека инсталацијата на опремата е веќе завршена и дека во моментот се изработуваат подзаконските акти, со што се очекува дека за краток период ќе се надмине и ова прашања. Беше изразено верување дека полагањето на службениците од локалната самоуправа ќе има приоритет.

1. Lidhur me çështjen që lidhet me vendosjen dhe mbikëqyrjen e pajisjeve urbane, ministri në parim e pranoi kërkesën e BNJVL-së, të konstatuar si qëndrim i Bordit drejtues, që me ndryshimin e Ligjit për ndërtim të përcaktohet se standardet dhe normat për vendosjen e pajisjeve urbane janë të përcaktuara me rregullore, kështu që BNJVL-ja duhet të dorëzojë propozimin e saj për shqyrtim në Ministri që të mund të fillohet procedurë për ndryshimin dhe plotësimin e ligjit përkatës. Grupi punues të vazhdojë me punën e tij dhe të përgatisë një draft-rregullore, të përgatitur në konsultim me të gjitha komunat dhe me të të përfshihen zonat e mbrojtura për të cilat Ministria është përgjegjëse (duke marrë parasysh se ato janë objekt i rregullimit në bazë të rregullave të tjera), ndërsa ndërkohë, komunat të mos e ndalojnë punën e objekteve hoteliere duke lëshuar vendime për vendosjen e pajisjeve urbane që do të ishin me një afat 30-ditor me të drejtë të vazhdimit të vlefshmërisë së tyre. Me rregulloren e re t'u jepet afat objekteve hoteliere që tashmë kanë vendosur pajisje urbane për t'u përshtatur me të njëjtin afat.

2. Lidhur me çështjen e legalizimit të objekteve për shkak të gjetjes së mundësisë për legalizimin e objekteve që janë ndërtuar në mënyrë të paligjshme pas vitit 2011, por me përcaktimin e kompensimit të shumëfishtë dhe me procedurë të përcaktuar saktë për vërtetimin e periudhës së ndërtimit përmes vlerësimit të ekspertëve dhe kategorive të objekteve që do të përfshiheshin, u konstatua se këtë çështje duhet ta hapë BNJVL-ja në kuadër të organizatës së saj me qëllim që të formojë një qëndrim unik dhe pastaj në përbërje të njëjtë ose të zgjeruar të mbahet një takim i ri me ministrin gjatë muajit maj.

3. Lidhur me temën që lidhet me organizimin e provimit për marrjen e autorizimit për menaxhimin e tokës ndërtimore, u konstatua se është vendosur koordinim me Ministrinë e Digjitalizimit se instalimi i pajisjeve tashmë ka përfunduar dhe se aktualisht janë duke u hartuar aktet nënligjore, me të cilat pritet të tejkalohet edhe kjo çështje për një periudhë të shkurtër kohore. U shpreh besimi se do t'i jepet përparësi mbajtjes së provimit për nëpunësit e vetëqeverisjes lokale.

ЧЛЕНОВИТЕ НА МРЕЖАТА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И КОМУНАЛНИ ДЕЈНОСТИ ПРИ ЗЕЛС ДИСКУТИРАА СО ПРЕТСТАВНИЦИ ОД МЖСПП

Во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, на 11 април 2025 година, ЗЕЛС организираше работна средба за членовите на Мрежата за животна средина и комунални дејности при ЗЕЛС со претставници од Министерството за животна средина и просторно планирање. Средбата беше реализирана поради бројни укажувања од инспекторите за потребата од изнаоѓање на прецизни законски решенија за изедначено постапување при утврдување на потребната документација за издавање на одобрение на елаборатот за животна средина. Особено беше нагласена дилемата околу прибирањето соодветна документација за одобрување на елаборатот во постапка со пренамена на објектот за вршење на дејноста. Исто така, беа посочени и зачестените појави на својевидно „злоупотребување" на елаборатите за животна средина во однос на легалноста на објектот, како и во однос на запазувањето на законските обврски околу мерките за заштита и спасување.

На средбата беа изнесени и други прашања, поврзани со соодветното спроведување на законите од животна средина, особено при постапувањето на инспекторите за вршење на дејност на правниот субјект и во однос

ANËTARËT E RRJETIT TË MJEDISIT JETËSOR DHE VEPRIMTARIVE KOMUNALE PRANË BNJVL-SË DISKUTUAN ME PËRFAQËSUES TË MMJPH-SË

Në hapësirat e Qendrës së Trajnimeve të BNJVL-së, më 11 prill 2025, BNJVL organizoi takim pune për anëtarët e Rrjetit të mjedisit jetësor dhe veprimtarive komunale pranë BNJVL-së me përfaqësues të Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor. Takimi u mbajt për shkak të vërejtjeve të shumta të inspektorëve për nevojën e gjetjes së zgjidhjeve precize ligjore për veprim të barabartë gjatë përcaktimit të dokumentacionit të nevojshëm për lëshimin e miratimit të elaboratit të mjedisit jetësor. Veçanërisht u theksua dilema rreth mbledhjes së dokumentacionit përkatës për miratimin e elaboratit në procedurën e shndërrimit të objektit për kryerjen e veprimtarisë. Gjithashtu u theksuan dukuritë e shpeshta të një lloj "keqpërdorimi" të elaborateve të mjedisit jetësor në lidhje me ligjshmërinë e objektit, si dhe në lidhje me respektimin e detyrimeve ligjore në pjesën e masave të mbrojtjes dhe shpëtimit.

Në takim u hapën edhe çështje të tjera të lidhura me zbatimin përkatës të ligjeve të sferës së mjedisit jetësor, sidomos gjatë veprimit të inspektorëve për kryerjen e veprimtarisë së subjektit juridik edhe në lidhje me kryerjen e

на вршењето активности. Присутните ја нагласија неопходноста за јакнење на инспекциските служби во општините, и тоа не само во областа на животната средина туку и за останатите надлежности, а пред сè потребата од зголемување на бројот на градежни инспектори.

Потребно законско прецизирање во однос на регулирањето на постапката за издавање на елаборат за животна средина, каде што е одговорна општината

Претставниците од Министерството за животна средина и просторно планирање посочија дека со издавањето на елаборатот за заштита на животната средина, целта е да се утврди дали со вршењето одредена дејност ќе се предизвикаат штетни последици по животната средина и луѓето, односно да се утврди дали станува збор за загадувач или не. Беше посочено дека утврдувањето на легалноста на објектот не во надлежност на инспекторот за животна средина. Заради усогласување со другите постапки, беа дадени насоки при издавањето елаборат за животна средина да се обрне посебно внимание или да се побара и документот за пренамената на просторот. Оваа препорака се однесува за идните постапки за одобрување на елаборатите за животна средина. Во однос на заштитата и спасувањето, беше посочено дека одобрението го издава соодветен орган. За содржината во елаборатот за заштита на животната средина беше посочено, во иднина, да се бара поголем опис на мерките што се планираат, а со кои ќе се обезбеди поголема превенција и заштита.

Големото присуство на општинските инспектори за животна средина на оваа работна средба е своевидна потврда за потребата од преземање соодветни иницијативи за унифицирано и попрецизно законско регулирање на постапката при издавањето елаборат за животна средина на правните субјекти, за кои е одговорна локалната самоуправа.

aktiviteteve. Të pranishmit theksuan domosdoshmërinë për forcimin e shërbimeve inspektuese në komuna, jo vetëm në fushën e mjedisit jetësor, por edhe në lidhje me kompetencat e tjera dhe mbi të gjitha në lidhje me numrin e inspektorëve të ndërtimit.

Nevojitet precizim ligjor në lidhje me rregullimin e procedurës për lëshimin e elaboratit të mjedisit jetësor, ku përgjegjëse është komuna

Përfaqësuesit e Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor theksuan se me lëshimin e elaboratit për mbrojtjen e mjedisit jetësor, qëllimi është të konstatohet nëse me kryerjen e një veprimtarie të caktuar do të shkaktohen pasoja të dëmshme për mjedisin jetësor dhe njerëzit, përkatësisht të konstatohet nëse bëhet fjalë për ndotës apo jo. U theksua se konstatimi i ligjshmërisë së objektit nuk është në kompetencë të inspektorit të mjedisit jetësor. Për t'u harmonizuar me procedurat e tjera, u dhanë udhëzime që gjatë lëshimit të elaboratit të mjedisit jetësor t'i kushtohet vëmendje të veçantë ose të kërkohet edhe dokumenti për shndërrimin e hapësirës. Ky rekomandim ka të bëjë me procedurat e ardhshme për miratimin e elaborateve të mjedisit jetësor. Në lidhje me mbrojtjen dhe shpëtimin, u theksua se miratimi lëshohet nga organi përkatës. Për përmbajtjen e elaboratit për mbrojtjen e mjedisit jetësor u theksua se në të ardhmen duhet të kërkohet një përshkrim më i madh i masave të planifikuara me të cilat do të sigurohet një parandalim dhe mbrojtje më të madhe.

Prania e madhe e inspektorëve komunalë të mjedisit jetësor në këtë takim pune është një konfirmim i nevojës për ndërmarrjen e iniciativave përkatëse për një rregullim të unifikuar dhe më preciz të procedurës gjatë lëshimit të elaboratit të mjedisit jetësor për subjektet juridike për të cilat është përgjegjës vetëqeverisja lokale.

ДЕЛЕГАЦИЈА НА ЗЕЛС ИМАШЕ РАБОТНА СРЕДБА СО МИНИСТЕРКАТА ЗА ФИНАНСИИ

Делегацијата на ЗЕЛС, составена од градоначалниците на општините: Валандово, Куманово, Теарце, Штип, односно: Перо Костадинов, Максим Димитриевски, Нухи Незири, Иван Јорданов, заедно со претседателот на Советот на Град Скопје, Трајко Славески, имаше работна средба со министерката за финансии, Гордана Димитриеска-Кочоска. Средбата се одржа во согласност со заклучокот од последната, 27. седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, за итно изнаоѓање решенија за финансиските предизвици со кои се соочуваат јавните претпријатија основани од општините. Средбата се одржа во Министерството за финансии, на 14 април 2025 година.

Повеќето јавни претпријатија што се во општинска надлежност се соочуваат со големи долгови кон Управата за јавни приходи (УЈП), настанати заради неисплатен данок на додадена вредност, како и заради достасаните огромни камати кои неколкукратно го надминуваат основниот долг. Дел од овие камати се резултат на високиот износ на долгови од наталожен историски долг, но и поради долговите од неодамнешната здравствена и енергетска криза. Затоа, поголем дел од нив работат со блокирани средства, што е сериозен предизвик и за општините, како нивни основачи. Ова доведе овие претпријатија да не можат да ги реализираат актуелните законски обврски за зголемување на платите на вработените, за што беше побарана поддршка од министерката за финансии во изнаоѓање на соодветно решение.

Беше предложено да се разгледаат можностите за отпис на големите износи на камати што ЈКП ги имаат кон УЈП, но и кон други доверители, за да може непречено да функционираат и испорачуваат услуги кон граѓаните. Притоа, беше предложено прво да се направи анализа на вкупниот износ на долгот, на видот на долгот и на временската рамка на негово настанување. ЗЕЛС беше задолжена да ја преземе обврската да ги обезбеди овие податоци од општините и на наредната средба, која треба да биде реализирана кон почетокот на мај, да ги презентира во сублимирана форма. Добиените податоци ќе бидат споредени со податоците со кои располага Министерството за финансии. Во таа насока, ЗЕЛС веднаш започна со потребните активности и испрати допис до општините, а стасаните податоци ги распределува по соодветни табели.

Присутните го отворија и прашањето за разликата на платите на вработените во јавните претпријатија, каде што со исто звање, иста одговорност и обврски, отстапки има за два, па и за трипати од општина до општина. Беше посочено дека ова треба да се надмине со иницирање на соодветни прописи, со кои ќе се обезбедат идентични плати во сите општини.

DELEGACION I BNJVL-SË PATI TAKIM PUNE ME MINISTREN E FINANCAVE

Delegacioni i BNJVL-së, i përbërë nga kryetarët e komunave të Vallandovës, Kumanovës, Tearcës, Shtipit, gjegjësisht Pero Kostadinov, Maksim Dimitrievski, Nuhi Neziri, Ivan Jordanov së bashku me Kryetarin e Këshillit të Qytetit të Shkupit, Trajko Sllaveski, pati takim pune me Ministren e Financave, Gordana Dimitrieska Koçoska. Takimi u mbajt në përputhje me konkluzionin e Bordit drejtues të BNJVL-së, të miratuar në seancën e fundit të 27-të për gjetje urgjente të zgjidhjeve për sfidat financiare me të cilat ballafaqohen ndërmarrjet publike, të themeluara nga komunat. Takimi u mbajt në Ministrinë e Financave, më 14 prill 2025.

Shumica e ndërmarrjeve publike që janë nën kompetencën komunale po ballafaqohen me borxhe të mëdha ndaj Drejtorisë së të Hyrave Publike (DHP), të krijuara për shkak të tatimit të papaguar mbi vlerën e shtuar, si dhe për shkak të kamatave të arritura shumë të mëdha që tejkalojnë borxhin kryesor disa herë. Një pjesë e këtyre kamatave janë rezultat i shumës së lartë të borxheve nga borxhi i akumuluar historik , por edhe për shkak të borxheve nga kriza e fundit shëndetësore dhe energjetike. Prandaj, shumica prej tyre punojnë me mjete të bllokuara, gjë që është një sfidë serioze për komunat, si themeluese të tyre. Kjo ka bërë që këto ndërmarrje të mos mund të përmbushin detyrimet e tyre aktuale ligjore për të rritur pagat e punonjësve, për të cilat është kërkuar mbështetje nga Ministrja e Financave për të gjetur një zgjidhje përkatëse.

U propozua të shqyrtoheshin mundësitë për shlyerjen e shumave të mëdha të kamatave që i kanë NPK-të ndaj DHP-së, por edhe ndaj kreditorëve të tjerë, me qëllim që ato të mund të funksionojnë në mënyrë të pandërprerë dhe të sigurojnë shërbime për qytetarët. Duke vepruar kështu, u propozua që së pari të bëhet analizë e shumës totale të borxhit, llojit të borxhit dhe kornizës kohore të krijimit të tij. BNJVL-ja u detyrua të merrte përsipër detyrimin për t'i siguruar këto të dhëna nga komunat dhe t'i prezantojë ato në formë të përmbledhur në takimin e ardhshëm, i cili duhet të mbahet në fillim të majit. Të dhënat e marra do të krahasohen me të dhënat që ka në dispozicion Ministria e Financave. Në këtë drejtim, BNJVL menjëherë filloi aktivitetet e nevojshme dhe u dërgoi një shkresë komunave, ndërsa të dhënat e marra i shkruan në tabela përkatëse.

Të pranishmit hapën edhe çështjen për dallimin e pagave të punonjësve në ndërmarrjet publike, ku me të njëjtin titull, të njëjtën përgjegjësi dhe obligime ka përjashtime për dy dhe tre herë nga një komunë deri në një komunë tjetër. U theksua se kjo gjë duhet të tejkalohet me inicimin e rregullave përkatëse, me të cilat do të sigurohen paga identike në të gjitha komunat.

Отворени низа прашања за недоволното финансирање на повеќе надлежности на општините

Пред министерката повторно беше отворено и прашањето околу недоволното финансирање на територијалните противпожарни единици. Средства што ги добиваат општините од централната власт ни приближно не ги покриваат реалните трошоци што ги има општината за спроведување на оваа надлежност. Ова ЗЕЛС го потврди и со неодамнешната анализа за состојбите во ТППЕ. Министерката, Димитриеска-Кочоска рече дека ќе разговара со Министерството за одбрана да се изнајде решение и во целост да се почитуваат законските обврски. Во таа насока беше посочено дека ЗЕЛС се залага за почитување на Европската повелба за локална самоуправа, а тоа значи за секоја префрлена надлежност, општината да добива и соодветни финансиски средства за нејзино спроведување.

Министерката за финансии беше запознаена и со предизвикот околу средствата што општините треба да ги добиваат од ЈПДП, а кои се наменети за одржување на патната инфраструктура. Според ревизорските извештаи, укажано е дека општините не ги добивале во целост средствата што се предвидени во согласност со законот. Притоа, уште еднаш беше искористена можноста да се нагласи и незадоволството на општините во однос на измената од 2008 година на Законот за јавни патишта, со која значително се намалија средствата наменети за општините, заради отфрлање на делот од акцизата на горивата, кој треба да им се додели на општините.

U hapën një sërë çështjesh për financimin e pamjaftueshëm të më shumë kompetencave të komunave

Para ministres përsëri u hap çështja e financimit të pamjaftueshëm të njësive territoriale të zjarrfikësve. Mjetet që komunat marrin nga pushteti qendror as për së afërmi nuk i mbulojnë kostot reale që ka komuna për zbatimin e kësaj kompetence. BNJVL-ja e konfirmoi këtë me analizën e saj të fundit për gjendjet në NJTZ. Ministrja Dimitrieska-Koçoska tha se do të bisedojë me Ministrinë e Mbrojtjes për të gjetur një zgjidhje dhe për të respektuar plotësisht detyrimet ligjore. Në këtë drejtim, u theksua se BNJVL-ja zotohet për respektimin e Kartës Evropiane të Vetëqeverisjes Lokale, që do të thotë se për secilën kompetencë të transferuar, komuna duhet të marrë mjetet adekuate financiare për zbatimin e saj.

Ministrja e Financave u informua edhe për sfidën lidhur me mjetet që komunat duhet të marrin nga NPRRSH-ja, të cilat janë të dedikuara për mirëmbajtjen e infrastrukturës rrugore. Sipas raporteve të auditimit, është konstatuar se komunat nuk kanë marrë në tërësi mjetet që janë të parapara në përputhje me ligjin. Gjithashtu u shfrytëzua edhe një herë mundësia për të theksuar pakënaqësinë e komunave në lidhje me ndryshimin e vitit 2008 të Ligjit për Rrugët Publike, me të cilin u ulën ndjeshëm mjetet e dedikuara për komunat, për shkak të refuzimit të pjesës së akcizës së karburanteve që duhet t'u ndahet komunave.

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА ЗЕЛС ОСТВАРИ СРЕДБА СО ПРВИОТ ЗАМЕНИК-ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА НА РСМ И МИНИСТЕР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Претседателот на ЗЕЛС, Орце Ѓорѓиевски и потпретседателот на ЗЕЛС, Висар Ганиу, на 17 април 2025 година, во просториите на Заедницата, имаа работна средба со првиот заменик-претседател на Владата на РСМ и министер за животна средина и просторно планирање, Изет Меџити. На средбата присуствуваа и претставници од Министерството за животна средина и просторно планирање. Присутните отворија повеќе теми за дискусија од областа на животната средина, меѓу кои и за ефикасната реализација на објавениот конкурс за финансирање на проекти од областа на животната средина за 2025 година. Особен акцент беше ставен и на надминувањето на значајни предизвици од работењето на единиците на локалната самоуправа и натамошниот развој на децентрализацијата на власта.

Претседателот на ЗЕЛС изрази благодарност за поддршката што актуелната Влада и министрите им ја даваат на општините, а посебно се заблагодари на заменик- претседателот на Владата, Изет Меџити, кој како поранешен градоначалник најмногу ги разбира предизвиците на општините и на тој начин може да даде и најсоодветен придонес за нивно успешно надминување.

KRYESIA E BNJVL-SË REALIZOI TAKIM ME ZËVENDËS-KRYEMINISTRIN E PARË TË QEVERISË SË RMV-SË DHE MINISTËR TË MJEDISIT JETËSOR DHE PLANIFIKIMIT HAPËSINOR

Kryetari i BNJVL-së, Orce Gjorgjievski dhe nënkryetari i BNJVL-së, Visar Ganiu, më 17 prill 2025, në hapësirat e Bashkësisë, patën takim pune me Zëvendës-kryeministrin e parë të Qeverisë së RMV-së dhe Ministër të Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor, Izet Mexhiti. Në takim morën pjesë edhe përfaqësues nga Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor. Të pranishmit hapën më shumë tema për diskutim nga sfera e mjedisit jetësor, ndër të cilat edhe për zbatimin efikas të konkursit të shpallur për financimin e projekteve të sferës së mjedisit jetësor për vitin 2025. Theks i veçantë është vënë në tejkalimin e sfidave të rëndësishme të funksionimit të njësive të vetëqeverisjes lokale dhe zhvillimit të mëtejshëm të decentralizimit të pushtetit.

Kryetari i BNJVL-së shprehu mirënjohje për mbështetjen që Qeveria aktuale dhe ministrat ua japin komunave dhe veçanërisht falënderoi Zëvendës-kryeministrin e Qeverisë, Izet Mexhiti, i cili si ish-kryetar komune i kupton më së miri sfidat e komunave dhe në këtë mënyrë mund të japë kontributin më adekuat për tejkalimin e suksesshëm të tyre.

„Неопходно е приоритетно надминување на предизвиците на општините во однос на финансирањето на противпожарната заштита, градинките и образованието. ЗЕЛС досега во повеќе наврати ги презентираше резултатите од направените анализи во овие области кои потврдуваат дека општините трошат значителни средства од својот буџет за да ги надополнат недостатоците од блок дотациите за овие намени. Обезбедувањето поголема финансиска стабилност на општините треба да биде заеднички приоритет на Владата и локалната власт во следниот период“. Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС, Орце Ѓорѓиевски, на средбата и посочи дека ЗЕЛС очекува поддршка од министерот Меџити за што побрзо реализирање на барањето на ЗЕЛС за воведување на општинска комунална полиција, како нова надлежност на општините. На состанокот, ЗЕЛС побара поддршка и за спроведување на законски интервенции за воведување електронски систем за наплата на данок на имот, долгогодишно барање на ЗЕЛС, но и да се овозможи бесплатно префрлање на податоците за оваа намена на општините, од Агенцијата за катастар на недвижности.

На состанокот присутните дискутираа и за други теми, особено околу предизвиците во урбанизмот од аспект на обезбедување почист воздух и заштита на животната средина. Во таа насока се говореше за преземање на посоодветни решенија во деталните урбанистички планови, во сообраќајните решенија, гасификацијата и слично.

Отворен конкурсот за аплицирање на општините со проекти за канализациска и водоводна инфраструктура, од средства од Програмата за инвестирање во животната средина за 2025 година

Првиот заменик-претседател на Владата на РСМ и министер за животна средина и просторно планирање, Изет Меџити, нагласи дека еден од приоритетите на Владата на РСМ е развојот на децентрализацијата на власта, финансиската поддршка на општините и утврдувањето системски решенија за развој на општините.

„Многу добро ги познавам предизвиците на локалната власт и затоа секогаш сум подготвен да поддржам добри идеи, а особено сум поборник за реализирање на системски пристап во надминувањето на предизвиците. Општините се нашите најважни сојузници на терен. Тие најдобро ги познаваат локалните проблеми и потреби и затоа сакаме директно да ги поддржиме со средства за решавање на тие предизвици“. Ова го нагласи министерот Меџити и ја посочи поддршката со 200 милиони денари за општините за реализација на проекти за изградба на нова или подобрување на постојната канализациска и водоводна инфраструктура, што е во согласност со Програмата за инвестирање во животната средина за 2025 година. Општините имаат уште десетина дена, односно до 29 април 2025 година тие може да конкурираат со

“Është e domosdoshme t'i jepet prioritet tejkalimit të sfidave të komunave në fushën e financimit të mbrojtjes nga zjarri, kopshteve të fëmijëve dhe arsimit. BNJVL deri më tani në disa raste prezantoi rezultatet e analizave të bëra në këto fusha, të cilat konfirmojnë se komunat po shpenzojnë shuma të konsiderueshme mjetesh nga buxhetet e tyre për të plotësuar mungesën e bllok-dotacioneve për këtë qëllim. Sigurimi i një stabiliteti më të madh financiar të komunave duhet të jetë prioritet i përbashkët i Qeverisë dhe autoriteteve lokale në periudhën e ardhshme”. Këtë e theksoi kryetari i BNJVL-së, Orce Gjorgjievski në takim dhe theksoi se BNJVL pret mbështetje nga ministri Mexhiti për zbatimin sa më të shpejtë të kërkesës së BNJVL-së për aplikimin e policisë komunale, si kompetencë e re e komunave. Në takim, BNJVL kërkoi mbështetje edhe për zbatimin e intervenimeve ligjore për vendosjen e një sistemi elektronik të tatimit në pronë, një kërkesë shumëvjeçare e BNJVL-së, por edhe për t'u mundësuar komunave transferimin pa pagesë të të dhënave për këtë qëllim nga Agjencia për Kadastër të Patundshmërive.

Në takim, të pranishmit diskutuan edhe për tema të tjera, veçanërisht për sfidat në planifikimin urbanistik nga aspekti i sigurimit të ajrit më të pastër dhe mbrojtjes së mjedisit jetësor. Në atë drejtim u fol për ndërmarrjen e zgjidhjeve sistemore në lidhje me planet e detajuara urbanistike, zgjidhjet e trafikut, gazifikimit e të ngjashme.

U hap konkurs për të aplikuar komunat me projekte për infrastrukturë të kanalizimit dhe ujësjellësit me mjete të Programit për investime në mjedisin jetësor për vitin 2025

Zëvendës-kryeministri i parë i Qeverisë së RMV-së dhe Ministër i Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor, Izet Mexhiti, theksoi se një nga prioritetet më të rëndësishme të Qeverisë së RMV-së është zhvillimi i decentralizimit të pushtetit, përkrahja financiare për komunat dhe përcaktimi i zgjidhjeve sistemore për zhvillimin e komunave.

“Unë i njoh shumë mirë sfidat e pushtetit lokal dhe për këtë arsye jam gjithmonë i gatshëm të mbështes idetë e mira, e veçanërisht jam përkrahës i zbatimit të një qasjeje sistemore në tejkalimin e sfidave. Komunat janë aleatet tanë më të rëndësishëm në terren. Ata i njohin më së miri problemet dhe nevojat lokale dhe prandaj dëshirojmë t'i mbështesim drejtpërdrejt me mjete për zgjidhjen e atyre sfidave”. Këtë e theksoi ministri Mexhiti dhe theksoi mbështetjen me 200 milionë denarë për komunat për realizimin e projekteve në fushën e ndërtimit të infrastrukturës së re apo përmirësimit të infrastrukturës ekzistuese të kanalizimit dhe ujësjellësit, që është në përputhje me Programin për investime në mjedisin jetësor për vitin 2025. Komunat kanë edhe dhjetëra ditë, gjegjësisht deri më 29 prill 2025, ato mund të aplikojnë për

проекти во овие две области. Беше посочено дека аплицирањето е поедноставено, преку јасно дефинирани формулари, достапни во електронска верзија на веб-страницата на МЖСПП. Притоа беше нагласено дека во апликацијата треба да се приложи комплетната документација, односно, во зависност од апликацијата, да се достави и одобрение за градење, физибилити студија за проектот и други потребни документи.

projekte në këto dy fusha. U theksua se aplikimi është thjeshtuar, përmes formularëve të përcaktuar qartë që janë në dispozicion në version elektronik në faqen e internetit të Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor. Gjithashtu u theksua se aplikimit duhet t'i bashkëngjitet dokumentacioni i plotë, gjegjësisht në varësi të aplikacionit duhet të dorëzohet edhe leja e ndërtimit, studimi i fizibilitetit për projektin dhe dokumentet e tjera të nevojshme.

ВО СКОПЈЕ СЕ ОДРЖА ТРЕТИОТ СОСТАНОК НА ЗАЕДНИЦАТА ЗА ПРАКСА ЗА ДЕЛИБЕРАТИВНА ДЕМОКРАТИЈА ВО ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА

NË SHKUP U MBAJT MBLEDHJA E TRETË E BASHKËSISË SË PRAKTIKËS PËR DEMOKRACI DELIBERATIVE NË EVROPËN JUGLINDORE

Заедницата за пракса за советодавна (делиберативна) демократија во Југоисточна Европа, на 24 април 2025 година, во Скопје, го одржа третиот состанок. ЗЕЛС и трите општини од нашата земја: Аеродром, Македонски Брод и Центар се дел од ова тело, заедно со вкупно осумнаесетте локални самоуправи и седумте здруженија на локални власти од земјите од Западен Балкан. Заедницата за пракса за советодавна демократија е формирана минатата година, како дел од регионалниот проект „Промовирање на делиберативна демократија и иновативно учество на граѓаните во Југоисточна Европа" што е имплементиран од Центарот за повеќестепено управување при Конгресот на локални и регионални власти на Советот на Европа, во партнерство со НАЛАС, со финансиска поддршка на Германија. ЗЕЛС ја има улогата на координатор на проектот, за општините во нашата земја. Оваа иницијатива е во согласност со Принципите за демократија од Рејкјавик, препораката на Советот на Европа за делиберативна демократија и препораката на Конгресот на локални и регионални власти за употреба на методи на дискусија во европските општини.

Bashkësia e praktikës për demokraci këshillëdhënëse (deliberative) në Evropën Juglindore mbajti mbledhjen e tretë në Shkup më 24 prill 2025. BNJVL dhe tre komunat nga vendi ynë: Aerodrom, Makedonski Brod dhe Qendër janë pjesë e këtij trupi, së bashku me gjithsej tetëmbëdhjetë vetëqeverisjet lokale dhe shtatë shoqatat e autoriteteve lokale nga vendet e Ballkanit Perëndimor. Bashkësia e praktikës për demokraci këshillëdhënëse u formua vitin e kaluar, si pjesë e projektit rajonal "Promovimi i demokracisë deliberative dhe pjesëmarrjes inovative të qytetarëve në Evropën Juglindore" që zbatohet nga Qendra për qeverisje shumënivelëshe pranë Kongresit të Autoriteteve Lokale dhe Rajonale të Këshillit të Evropës, në partneritet me NALAS-in, me mbështetje financiare nga Gjermania. BNJVL-ja ka rolin e koordinatorit të projektit për komunat në vendin tonë. Kjo iniciativë është në përputhje me Parimet për demokracinë të Reikjavikut, rekomandimin e Këshillit të Evropës për demokracinë deliberative dhe rekomandimin e Kongresit të Autoriteteve Lokale dhe Rajonale për përdorimin e metodave diskutuese në komunat evropiane.

Главна цел на Заедницата за пракса за советодавна (делиберативна) демократија е да се промовираат граѓанските дискусии и да се разменуваат иновативните пристапи за зајакнување на претставничката демократија и спроведување на подобри локални политики. Исто така, целта е и да се зајакнат капацитетите на општините од Југоисточна Европа, со посебен фокус на локалните власти од: Албанија, Босна и Херцеговина, Косово, Црна Гора, Северна Македонија и Србија, за да го унапредат разбирањето на специфичните елементи и чекори за организирање на граѓански собранија (особено во фазата на имплементација) и да ја разберат улогата на невладините организации во организацијата на овие граѓански собранија.

Во таа насока беше реализиран и овој трет состанок во Скопје, на којшто беше презентирано и искуството на Град Скопје во организирањето и функционирањето на „климатското граѓанско собрание“. Градоначалничката Данела Арсовска, која воедно е и делегат на ЗЕЛС во Конгресот на локални и регионални власти при Советот на Европа, го објасни целиот процес на организирање и мобилизирање на ова тело и говореше за предизвиците, но и за придобивките за граѓаните и за Градот од него. На состанокот присуствуваше и Габриела Илиевска, претседателка на Советот на Општина Битола, која, исто така, е делегат на ЗЕЛС во Конгресот. Џими Мелони, делегат во Конгресот на локални и регионални власти при Советот на Европа, пред присутните ги изнесе искуствата на локалните власти од неговата земја, Ирска. На состанокот, присутните беа информирани и за подготовките за одржување на информативните сесии, кои во мај, во нашата земја, ќе ги следат претставници од општинските совети, градоначалниците и претставници од општинската администрација од општините: Аеродром, Македонски Брод и Центар, членки на Заедницата за пракса за советодавна (делиберативна) демократија во Југоисточна Европа. На сесиите ќе се говори за процесот за формирање на собрание за делиберативна демократија, начинот на неговото функционирање и придобивките што тоа им ги дава и на граѓаните и на општината. Овие активности ги реализираат претставниците од трите општини, со поддршка на ЗЕЛС и проектот, кој ќе ги стави на располагање четворицата обучувачи за Северна Македонија

Qëllimi kryesor i Bashkësisë së praktikës për demokraci këshillëdhënëse (deliberative) është të promovohen diskutimet qytetare dhe të shkëmbehen qasje inovative për të forcuar demokracinë përfaqësuese dhe për të zbatuar politika më të mira lokale. Gjithashtu qëllimi është të forcohen kapacitetet e komunave nga Evropa Juglindore, me një fokus të veçantë te autoritetet lokale nga: Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Mali i Zi, Maqedonia e Veriut dhe Serbia, për të avancuar kuptimin e elementeve dhe hapave specifikë për organizimin e tubimeve qytetare (veçanërisht në fazën e zbatimit) dhe për të kuptuar rolin e organizatave joqeveritare në organizimin e këtyre tubimeve qytetare.

Në këtë drejtim u mbajt edhe kjo mbledhje e tretë në Shkup, në të cilën u prezantua edhe përvoja e Qytetit të Shkupit në organizimin dhe funksionimin e “kuvendit klimatik të qytetarëve”. Kryetarja e Qytetit të Shkupit, Danella Arsovska, e cila është edhe delegate e BNJVL-së në Kongresin e Autoriteteve Lokale dhe Rajonale të Këshillit të Evropës, shpjegoi të gjithë procesin e organizimit dhe mobilizimit të këtij trupi dhe foli për sfidat, por edhe për përfitimet për qytetarët dhe Qytetin nga ai. Në mbledhje mori pjesë edhe Gabriella Ilievska, Kryetare e Këshillit të Komunës së Manastirit, e cila gjithashtu është delegate e BNJVL-së në Kongres. Xhimi Meloni, delegat në Kongresin e Autoriteteve Lokale dhe Rajonale të Këshillit të Evropës, prezantoi para të pranishmëve përvojat e autoriteteve lokale nga vendi i tij Irlandë. Në mbledhje, të pranishmit u informuan edhe për përgatitjet për mbajtjen e sesioneve informuese, të cilat në muajin maj, në vendin tonë, do të ndiqen nga përfaqësues të këshillave komunale, kryetarë komunash dhe përfaqësues të administratës komunale nga komunat: Aerdorom, Makedonski Brod dhe Qendër, anëtare të Bashkësisë së praktikës për demokraci këshillëdhënëse (deliberative) në Evropën Juglindore. Në sesionet do të diskutohet për procesin e formimit të kuvendit për demokraci deliberative, mënyrën e funksionimit të tij dhe përfitimet që i jep ai edhe për qytetarët edhe për komunën. Këto aktivitete po i zbatojnë përfaqësuesit e tre komunave, me mbështetjen e BNJVL-së dhe projektit, i cili do t'i vërë në dispozicion katër trajnuesit për Maqedoninë e Veriut.

ВО РАМКИТЕ НА КЛАСТЕРОТ ЗА УЧЕЊЕ, РАЗВИЕНИ СЕ ШЕСТ КОНЦЕПТИ ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ИНТЕГРИРАНИ УСЛУГИ ЗА ГРИЖА НА ЗАЕДНИЦАТА

Што направивме за развој на услуги за грижа во нашите општини? Што научивме во кластерот за учење и колку е важна размената на искуства? Со кои предизвици се соочивме при развивањето на концептите за нови услуги за грижа на ранливите групи и како ги надминавме? Ова беа прашањата на кои се дискутираше на третиот настан од кластерот за учење, што се реализираше на 28 април 2025 година, во Скопје, во рамките на проектот „Регионална соработка за подобра социјална инклузија“. Проектот се спроведува преку ЗЕЛС, а со поддршка на НАЛАС и ГИЗ. Во овој кластер, од нашата земја учествуваат претставници од општините: Куманово, Делчево, Тетово, Кочани, Прилеп, Арачиново, Свети Николе, Валандово и Новаци заедно со нивните партнери – давателите на услуги во општината.

По дискусиите, учесниците се согласија дека од неколкуте фази од процесот на развивање на концептите за услуги, од особена важност е социјалното мапирање, за што се дадени конкретни насоки. Исто така, како предизвик при реализацијата на првичната идеја беше посочено и исполнувањето на условите утврдени во Правилникот за воспоставување на социјални услуги, особено во делот обезбедување на соодветен простор и услови. Предизвик за општината е и детектирањето на партнер од невладиниот сектор, но и вклучување на бизнис- секторот, како и координација на останатите чинители во процесот за воспоставување на услугите (Центар за социјална работа, Завод за социјална дејност, Министерство за социјална политика, демографија и млади, Министерство за економија). Присутните заклучија

NË KUADËR TË KLASTERIT PËR MËSIM JANË ZHVILLUAR GJASHTË KONCEPTE PËR THEMELIMIN E SHËRBIMEVE TË INTEGRUARA PËR KUJDES NDAJ KOMUNITETIT

Çfarë kemi bërë për të zhvilluar shërbimet për kujdes në komunat tona? Çfarë mësuam në klasterin për mësim dhe sa i rëndësishëm është shkëmbimi i përvojave? Me cilat sfida u ballafaquam gjatë zhvillimit të koncepteve për shërbime të reja kujdesi për grupet e ndjeshme dhe si i kapërcyem ato? Këto ishin çështjet e diskutuara në ngjarjen e tretë të klasterit për mësim, i cili u realizua më 28 prill 2025, në Shkup, në kuadër të projektit “Bashkëpunim rajonal për përfshirje më të mirë sociale”. Projekti zbatohet përmes BNJVL-së dhe me mbështetjen e NALAS-it dhe GIZ-it. Në këtë Klaster marrin pjesë përfaqësues nga vendi ynë nga komunat: Kumanovë, Dellçevë, Tetovë, Koçan, Prilep, Haraçinë, Sveti Nikollë, Vallandovë dhe Novaci së bashku me partnerët e tyre - ofruesit e shërbimeve në komunë.

Pas diskutimeve pjesëmarrësit u pajtuan se nga disa faza të procesit të zhvillimit të koncepteve të shërbimeve, hartëzimi social është me rëndësi të veçantë, për të cilin u dhanë udhëzime konkrete. Gjithashtu, përmbushja e kushteve të përcaktuara në Rregulloren për themelimin e shërbimeve sociale u theksua si sfidë në realizimin e idesë fillestare, veçanërisht në fushën e sigurimit të hapësirës dhe kushteve të përshtatshme. Një sfidë për komunën është edhe gjetja e një partneri nga sektori joqeveritar, por edhe përfshirja e sektorit të biznesit, si dhe sigurimi i koordinimit të palëve të tjera të interesuara në procesin e krijimit të shërbimeve (Qendra për punë sociale, Enti për veprimtari sociale, Ministria e Politikës Sociale, Demografisë dhe Rinisë, Ministria e Ekonomisë). Pjesëmarrësit arritën në përfundimin se Klasteri për mësim, si një formë e forcimit të kapaciteteve, është shumë i dobishëm

дека кластерот за учење, како форма на јакнење на капацитетите е многу полезен за општините и дека понатаму треба да се развива во насока на регионална размена на искуства во воспоставувањето на социјалните услуги. Беше посочена потребата и за активирање на регионалните совети за социјална заштита, по примерот на Општина Куманово и со општините од овој регион. Присутните нагласија дека треба да се посвети внимание и на зголемување на бројот на вработени во одделенијата за социјална заштита во општините, но и да се обезбедуваат повеќе финансиски средства за социјална заштита. Сите се согласија дека оваа област треба што поскоро да биде децентрализирана, односно целосно да премине во надлежност на општините.

На оваа средба беа дискутирани сите досегашни активности, реализирани во изминатите 12 месеци, во рамките на овој кластер. Направен е избор од пријавените општини на повикот објавен од ЗЕЛС и избор на ресурсно лице; организирана е обука за воспоставување на услуги за грижа на заедницата и за утврдување на рамката на организирање на кластерот во кој учествуваа осумте општини и шесте даватели на услуги. Потоа следуваше период на развој на концептите со менторска поддршка од ресурсното лице, при што беа изработени шест концепти од општините: Делчево, Куманово, Прилеп, Кочани, Тетово и Свети Николе. Овие концепти беа претставени на вториот настан на кластерот за учење. Од проектот беше обезбедена и финансиска поддршка за концептите од Делчево и Куманово кои се во завршната фаза на имплементацијата, а останатите општини изработија свои концепти што ќе послужат за аплицирање на одредени повици. Впрочем, општините: Кочани, Прилеп и Тетово аплицираа на повикот на Министерството за социјална политика, демографија и млади за поддршка на проекти за нови социјални услуги во општините и беа одбрани, што е додадена вредност на проектот. Концептите се однесуваа на услуга на дневен престој, услуга на професионална рехабилитација и услуга помош и нега во домот.

На крајот од средбата, присутните се согласија дека е потребно да се продолжи со оваа форма на јакнење на капацитети преку ЗЕЛС, да се искористат сите методологии и алатки што се развија во рамките на проектот и да се промовираат добрите искуства, како поттик за приклучување на други општини кластерот за учење.

për komunat dhe se duhet të zhvillohet më tej në drejtim të sigurimit të shkëmbimit rajonal të përvojave në themelimin e shërbimeve sociale. U theksua edhe nevoja për aktivizimin e Këshillave rajonale për mbrojtje sociale, sipas shembullit të Komunës së Kumanovës dhe komunave të këtij rajoni. Të pranishmit theksuan se duhet t'i kushtohet vëmendje rritjes së numrit të punonjësve në departamentet e mbrojtjes sociale në komuna, si dhe sigurimit të më shumë mjeteve financiare për mbrojtjen sociale. Të gjithë shprehën nevojën se kjo sferë duhet të decentralizohet sa më shpejt, gjegjësisht të transferohet plotësisht në kompetencën e komunave.

Në këtë takim u diskutuan të gjitha aktivitetet e deritanishme të kryera në 12 muajt e fundit në kuadër të këtij Klasteri. Është bërë një përzgjedhje nga komunat që aplikuan për thirrjen e shpallur nga BNJVL-ja dhe një përzgjedhje e personit të resurseve; është organizuar trajnim për themelimin e shërbimeve për kujdes ndaj komunitetit dhe për përcaktimin e kornizës për organizimin e klasterit, në të cilin morën pjesë tetë komunat dhe gjashtë ofruesit e shërbimeve. Pastaj vijonte periudha e zhvillimit të koncepteve me mbështetje mentoruese nga personi i resurseve, gjatë së cilës u hartuan gjashtë koncepte nga komunat: Dellçevë, Kumanovë, Prilep, Koçan, Tetovë dhe Sveti Nikollë. Këto koncepte u prezantuan në ngjarjen e dytë të Kllasterit për mësim. Projekti siguroi gjithashtu mbështetje financiare për konceptet nga Dellçeva dhe Kumanova, të cilat janë në fazën përfundimtare të zbatimit, ndërsa komunat e tjera hartuan konceptet e tyre që do të shërbejnë për të aplikuar për thirrje të caktuara. Në fakt, komunat e Koçanit, Prilepit dhe Tetovës aplikuan për thirrjen e Ministrisë së Politikës Sociale, Demografisë dhe Rinisë për mbështetjen e projekteve për shërbime të reja sociale në komuna dhe u përzgjodhën, gjë që është një vlerë e shtuar e projektit. Konceptet kishin të bënin me shërbimin e qëndrimit ditor, shërbimin e rehabilitimit profesional dhe shërbimin e kujdesit dhe ndihmës në shtëpi.

Në fund të takimit, të pranishmit u pajtuan se është e nevojshme të vazhdohet me këtë formë të forcimit të kapaciteteve përmes BNJVL-së, të përdoren të gjitha metodologjitë dhe mjetet e zhvilluara në kuadër të projektit dhe të promovohen praktikat e mira, si nxitje për komunat e tjera që t'i bashkohen Klasterit për mësim.

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË
REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

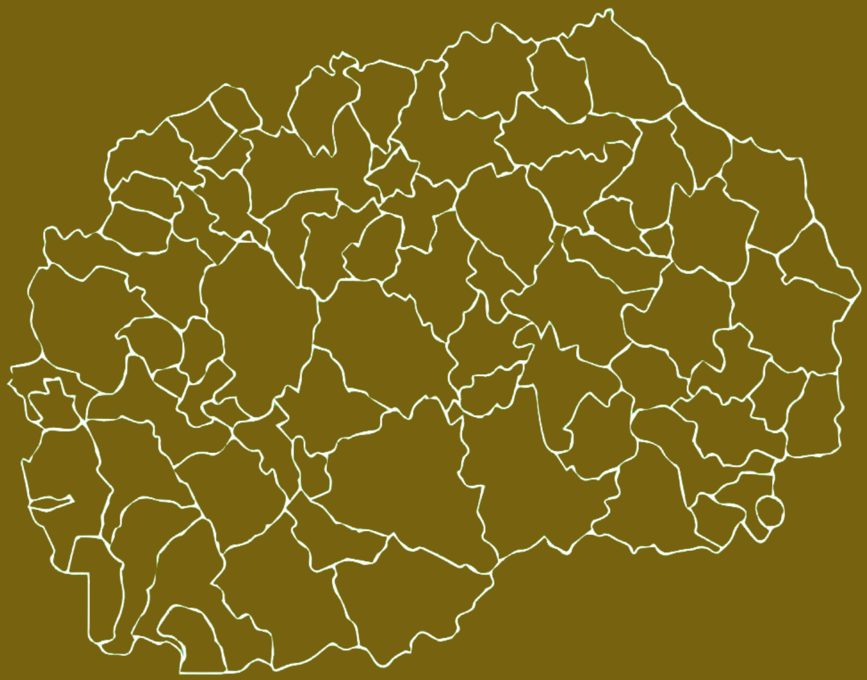

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ

тел. +389 (0) 2 30 99 033

ул. „Копенхагенска“ бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

INFORMACIONE PËR KONTAKT

tel. +389 (0) 2 30 99 033

rr. Kopenhagenska nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë së Veriut

contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk